MOPED autók

Mindössze fél parkolóhelyre és jóval kevesebb üzemanyagra van szüksége az új típusú kis autóknak. Amióta a kőolajjal takarékoskodnunk kell, szerte a világon törik a fejüket az autótervezők, hogy milyen megoldást találjanak, hogy mégse kelljen a felnőttek kedvenc „játékát" sutba dobni.

Egyik ilyen megoldási mód a kocsik önsúlyának, méretének csökkentése. A Fiat 126-os nálunk is jól ismert, lengyel változatából a P 126-osból is sok szaladgál útjainkon.

Ezek a típusok, amelyeket most mutatunk be, kevéssé ismertek. Vagy talán nem is válnak azzá?

1. Ribound Vitrex tervezte Párizsban ezt a könnyen vezethető, kényelmes, 40–45 ezer forintba kerülő kocsit.

2. Veloto Bel-Motors a neve e kissé batárszerű járműnek. Szintén francia gyártmány, gyorsabb, mint az előző, de drágább is.

3. Free Way–II három változatban készült; benzin-, dízel- és elektromotorral, tervezetője M. Vehicles Bloomington (USA).

4. Ismét egy francia járgány. Kényelmes ülés, rossz útfekvés és gyenge fék, de kevés benzint fogyaszt.

5. Midinette Elektrik. Két méter hosszú elektromos autó, óránként 80 km-es végsebességgel. Tervezője a francia Cedre.

6. Super Comtesse Acoma. A nyolcvanezer forintnyi értékű kocsi a városi forgalomban könnyen borul, nem vált be.

7. Arola 14. Igen szűk utasterű, de nagyon jó forgalmi tulajdonságú moped-autó. Tervezője: Sarl.

8. Addax Vitrex. Nincs hátramenet, háromkerekű, gyengébb kiskocsi, mint amilyet korábban (1-es kép) már készített.

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

Tudjátok-e, hogy a szép színes varró- és kézimunkacérna előállításához jó minőségű fonalra van szükség?

A fonás az emberiség egyik legősibb mestersége. Ma már azonban a fonalat nem rokkán, hanem szakmunkások modern, nagy teljesítményű gépeken, korszerű üzemben állítják elő.

Általános iskolát végzett lányokat 3 év alatt FONÓ szakmára képezünk ki, fiúkat pedig textil- és ruházati-ipari gépkezelő szakmára.

Három nap elméleti oktatás az iskolában, három nap gyakorlati a **PFV ÚJPESTI CÉRNAGYÁRÁBAN.**

Figyelmedbe ajánljuk a következőket:

PFV. ÚJPESTI CÉRNAGYÁR
személyzeti és oktatási osztály,
Budapest, Váci út 91.
1044

- **A tanulmányi eredménytől függően a tanulóbér 350–560,– Ft.**
- **Az ösztöndíj: 500,– Ft.**
- **Ingyenes kollégiumi elhelyezés (lakás és háromszori étkezés!);**
- **tankönyvek, tanszerek;**
- **munkaköpeny, iskolaköpeny;**
- **diákbérlet;**
- **hazautazásnál évente 6 alkalommal 50% utazási kedvezmény.**

Szakmunkásvizsga után jó kereseti lehetőséggel alkalmazunk.

Korszerű, új leányotthonunkban szállásról is gondoskodunk. A továbbtanulást segítjük és ösztönözzük.

Kérjük, hogy továbbtanulási lapjaitokat a gyár címére küldjétek.

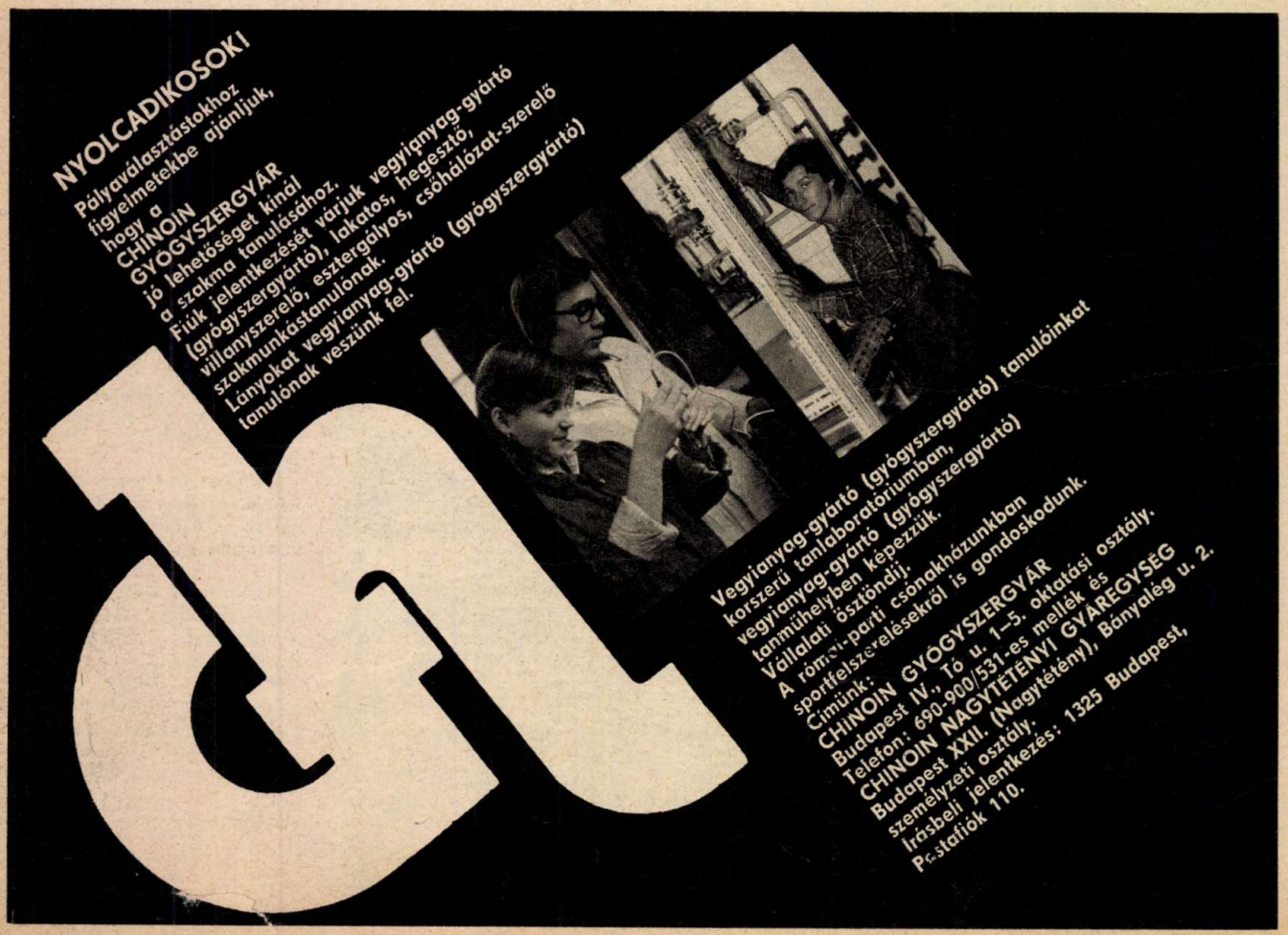

„FELJAVÍTOTT" SZAKÁCSKÖNYV

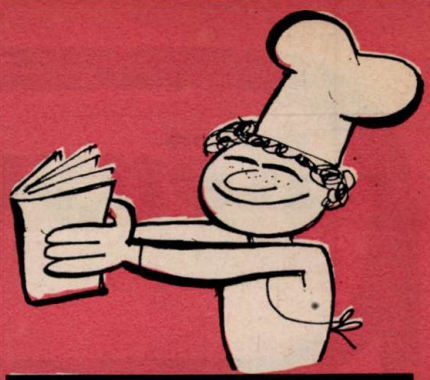

A világ szakácskönyv-termése igazán nem nevezhető szegényesnek. Hogy most mégis néhány recepttel rukkolunk ki, annak az az oka, hogy ezek a szakácskönyvek makacsul magukon viselnek két alapvető fogyatékosságot. 1. Léhán megfeledkeznek a felhasználandó anyagok eredetéről, márpedig az igényes szakács arra is kíváncsi, hogy ezek hogyan kerülnek az asztalára. 2. Túlságosan egyszerű ételek elkészítéséhez adnak tanácsot.

Az alábbiakban példát szeretnénk mutatni arra, hogyan lehet mindkét hiányosságot kiküszöbölni.

A ZSÍROSKENYÉR

Először is termeljünk búzát. Hozzávalók: jó minőségű termőföld, nemesített vetőmag, különböző mezőgazdasági gépek és berendezések. Az előkészített, és elvetett búzamagvakat néhány hónapig állni hagyjuk. Közben a termőföld egy másik részén takarmányt termesztünk. Az így kapott táplálékot, különböző mesterséges tápanyagokkal együtt disznóba töltjük. Ügyeljünk a fokozatosságra, és a rendszerességre ennél a műveletnél. Mármost a disznó olyan elmés szerkezet, amely a tápanyagokból húst és zsírt állít elő. Addig azonban a megérett kalászokkal kell foglalkoznunk. A búzaszemeket elválasztjuk a kalásztól és a szártól, majd erőteljesen mechanikus behatással lisztté őröljük őket. A lisztből az ismert eljárással kenyeret dagasztunk, és magas hőmérsékleten ropogósra sütjük a masszát. Most szedjük szét a disznót húsra, zsírra és csontra, majd a zsírból kenjünk ízlés szerint a frissen sült kenyérre. Szobahőmérsékleten tálaljuk!

A TEJESKÁVÉ

A megfelelő termőföldből, takarmányból és a vegyipar által előállított mesterséges tápanyagokból, a hozzávaló gépek és berendezések segítségével ezúttal disznó helyett tehenet készítünk. A tej előállítása már az ő dolga, ezt nyugodtan rábízhatjuk, mindössze enni kell adni neki. És persze inni is, mert különben tejport nyerünk... Fél szemünkkel közben figyeljünk a kávéra is, amelyet meleg éghajlaton, kávéültetvényeken érlelünk. A kávécserje termését a már többször kipróbált módszerrel leszüreteljük, majd annyi hőnek tesszük ki a szemeket, hogy kellően megpörkölődjenek. Már csak az van hátra, hogy a pörkölt szemcséket megőröljük, majd forrásban levő víz gőzét átpréseljük rajta egy elmés szerkezet segítségével. A kávé máris kész. Ezt kell ízlés szerint elegyíteni a fent említett tehénből kiszivattyúzott tejjel. Forrón, hidegen, vagy szobahőmérsékleten tálaljuk!

A NARANCSSZÖRP

Keressünk megfelelő mediterrán, vagy trópusi éghajlatot, ahol a narancsszörphöz elengedhetetlen narancs nevű gyümölcs megterem. Itt gondos munkával termesszünk narancsot. Legalább egyet, de ha többször is akarunk narancsszörpöt fogyasztani, akkor többet. Miközben a narancs érik, szerezzünk be édesvizet, amelyet lelemények berendezések már megtisztítottak mind a fizikai, mind pedig a kémiai és biológiai szennyeződésektől. Ha ez megvan, tegyük félre, mert döntő szakaszhoz értünk. Kisméretű patronokba több atmoszféra nyomáson préseljünk széndioxid gázt (CO_2), majd ügyesen forrasszuk be a patron végét. Közben a narancs érik. A vízzel feltöltünk egy szifont, amelynek a szúrófejére rácsavarjuk a patront. A kitóduló széndioxid feloldódik a vízben, és szénsav (H_2CO_3) keletkezik. Az oldat szódavíz néven közismert. Most megragadunk egy érett narancsot, és ügyesen meghámozva, levét egy pohárba csavarjuk, majd szódavízzel ízlés szerint felhígítjuk. Rövid, mechanikus keverés után hidegen fogyasztható!

—R—R

Könyvespolcodra ajánljuk!

Művelt Nép Könyvterjesztő Vállalat

KALANDOS KÖNYVEK

... pld. Beljajev, A.: A repülő ember
Fantasztikus regény 15,–

... pld. Dékány András: Az óceán császára
Regény 30,–

... pld. Lengyel József: A szebeni fiúk 12,–

... pld. May, K: Az olajkirály
Vadnyugati történet 32,–

... pld. May, K.: A sivatag szelleme. Regény 25,–

... pld. Mándy Iván: Robin Hood. Regény 14,–

... pld. Vulpius, C.: Haramiák kapitánya
Regény 15,–

A 7 kötetes válogatás ára 143,– Ft

BÚVÁR ÉS KOLIBRI ZSEBKÖNYVEK

... pld. Farkas Henrik: Ősállatok 18,50

... pld. Kádas Lajos: Gyümölcsök 18,50

... pld. Kondor Lajos: Léghajók, repülőgépek ... 18,50

... pld. Patay László: Háziállatok 18,50

... pld. Simon Tibor: Mohák, zuzmók, harasztok 18,50

... pld. Szalkay József: Pókok, skorpiók 18,50

A 6 kötetes válogatás ára 111,– Ft

TERMÉSZETBARÁTOK KÖNYVESPOLCA

... pld. Farkas Henrik: Majomtörténetek 32,–

... pld. Koroknay István:
Az állatok nagy képeskönyve 39,–

... pld. Kósa László–Szemerkényi Ágnes:
Apáról fiúra 30,–

A 3 kötetes válogatás ára 101,– Ft

MOZAIK

... pld. Backe, H.: Kalandozások a fizika
birodalmában 75,–

... pld. Frenzel, R.: Játék közben.
Művészetről gyermekeknek 39,–

... pld. Sárosy Józsefné–Szabó Balázsné:
Tanuljunk magyarul 43,–

... pld. Schmidt Egon: Kócsagok birodalma.
A Velencei tó állatvilága 44,–

A 4 kötetes válogatás ára: 201,– Ft

A könyvek megrendelhetők a kivágott és kitöltött szelvényen, vagy postai levelezőlapon.
Egyéni vásárlóink részére készpénzfizetés esetén 200,– Ft felett a szállítás költségmentes.
Részletfizetésnél a postaköltséget, valamint a 3% kezelési költséget felszámítjuk.
Részletfizetési kedvezményeink: 400,– Ft felett 4 havi, 600,– Ft felett 6 havi törlesztés.

Címünk: Művelt Nép Könyvterjesztő Vállalat
Százhalombatta
Pf. 29.
2440

MEGRENDELÉS

Alulírott megrendelem postai szállításra a fenti műveket:
\+ részletfizetéssel
++ készpénzfizetéssel
(A nem kívánt feltétel törlendő)

Kelt .....

.....
a megrendelő aláírása

A megrendelő neve: .....

Címe (irányítószámmal): .....

Csak részletfizetés esetén töltendő ki! .....

Szül. hely, év: .....

Anyja neve: .....

Munkahely: .....

FIATALOK FIGYELEM!

Általános iskolai végzettséggel rendelkező **lányokat** felveszünk az 1981—82-es tanévre fonó és szövő, **fiúkat** textil- és ruházatiipari gépszerelő, géplakatos és villanyszerelő szakmunkástanulónak.

Felső korhatár: 15 év

Tanulóidő: 3 év

Társadalmi ösztöndíj: 500,— Ft

Tanulmányi ösztöndíj: eredménytől függően havi 350—550,— Ft

Ösztöndíjkiegészítés: 190,— Ft

Teljes ellátás havi 210,— Ft-ért. Kollégiumi elhelyezés, tankönyv és munkaruha díjmentesen.

Szakmunkásvizsga után a havi kereseti lehetőség 3500—4000,— Ft

Jelentkezni lehet szombat kivételével bármely munkanapon 7 órától fél 4 óráig személyesen.

Levélre részletes tájékoztatást küldünk. A gyár címe: **PNYV MAGYAR PAMUTIPAR személyzeti és oktatási osztály, Budapest, Erkel u. 30. 1046**

Telefon: 639-111/115-ös vagy 224-es mellék

8. OSZTÁLYOS ÉS ÁLTALÁNOS ISKOLÁT VÉGZETT LÁNYOK FIGYELEM!

Gyárunk 1959 óta képez fonóipari szakmunkásokat. A szakmunkásképző hároméves. A fonómunka minden gépére szakmunkásképesítést ad. Felvételt nyerhet minden egészséges, 14—15 éves, általános iskolát végzett lány. A tanítás 1981. szeptember 1-től indul!

FELVÉTELI VIZSGA NINCS!

Jól képzett nevelők, tanárok és gyakorlati oktatók segítséget nyújtanak a vizsga sikeres letételéhez a szakmát megszerető, szorgalmas tanulóknak.

JUTTATÁSOK:

— teljes ellátás (napi háromszori étkezés) napi 5,— Ft térítésért.

A három tanév idejére ingyenes:

— a leányotthonban a lakás, a tankönyv, a tanszerek,

— a munkaruha, a fejkendő, a munkacipő és az iskolaköpeny.

Ezeken felül minden tanulónak adunk tanulmányi ösztöndíjat: havi 350—720 forintot (a tanulmányi eredménytől függően) és szociális ösztöndíjat: havi 500 forintot.

A szakmunkásvizsga letétele után a kereseti lehetőség 3200—4400 forint között van.

Részletes tájékoztatónkat kérésre postafordultával megküldjük. Ha úgy határozol, hogy hozzánk jössz szakmunkástanulónak, akkor a „továbbtanulási jelentkezési lap"-ra ezt írd:

„FONÓSZAKMA"
PFV LŐRINCI GYÁR

A jelentkezési lapot kérjük, hogy PFV Lőrinci Gyár, személyzeti és oktatási osztály, Budapest, Gyömrői út 85—91. 1183 címre küldd. Várjuk jelentkezésedet!

Szereted a szép, művészi könyveket?

Vegyél részt alkotó megformálásukban, elkészítésükben!

A KOSSUTH NYOMDA, az igényes művészi könyvek műhelye az 1981—82-es oktatási évben is lehetőséget nyújt az ősi és megújult nyomdászmesterség elsajátításához

KÉZISZEDŐ
MAGASNYOMÓ
SÍKNYOMÓ
KÖNYVKÖTŐ

szakmákban, ahol a szakmunkástanuló-idő három év.

A nyomdászmesterséget az ipari tanulók a legkorszerűbb gépeket és technológiákat megismerve, nagy szaktudással és tapasztalattal rendelkező szakoktatók segítségével sajátíthatják el.

JUTTATÁSOK:

A nyomdánkkal társadalmi tanulmányi szerződést kötött tanulók a tanulmányi ösztöndíjon felül 250 Ft ösztöndíjat kapnak. A szakmunkásképzés nagyfokú támogatása mellett lehetőséget adunk szakközépiskolai továbbtanulásra is. Művelődési, szórakozási lehetőség a könyvtárban és az ifjúsági klub rendezvényein.

Üdülés Balatonnál és Galyatetőn.
Sportolási lehetőségek.
Munkaruhát, továbbá 3 Ft térítés ellenében ebédet biztosítunk.

Érdeklődni és jelentkezni lehet szombat kivételével: naponta reggel 7 órától délután 3 óráig a **KOSSUTH NYOMDA** személyzeti és oktatási osztályán Budapest V., Alkotmány u. 3. Telefon: 122-114.

Megközelíthető: metróval, a Kossuth Lajos téri állomástól (3 perc.)

MAKACS IZMOK ELLEN...

Hónapokig is eltart, amíg milliméternyit lazul egy-egy izom, kiegyenesedik a merev térd, biztonságossá válnak a lépések, megerősödnek a gyenge lábak. Dévény Anna saját erejét, kitartását, önmagát adja át a gyerekeknek. A hitet, hogy érdemes nap mint nap újrakezdeni...

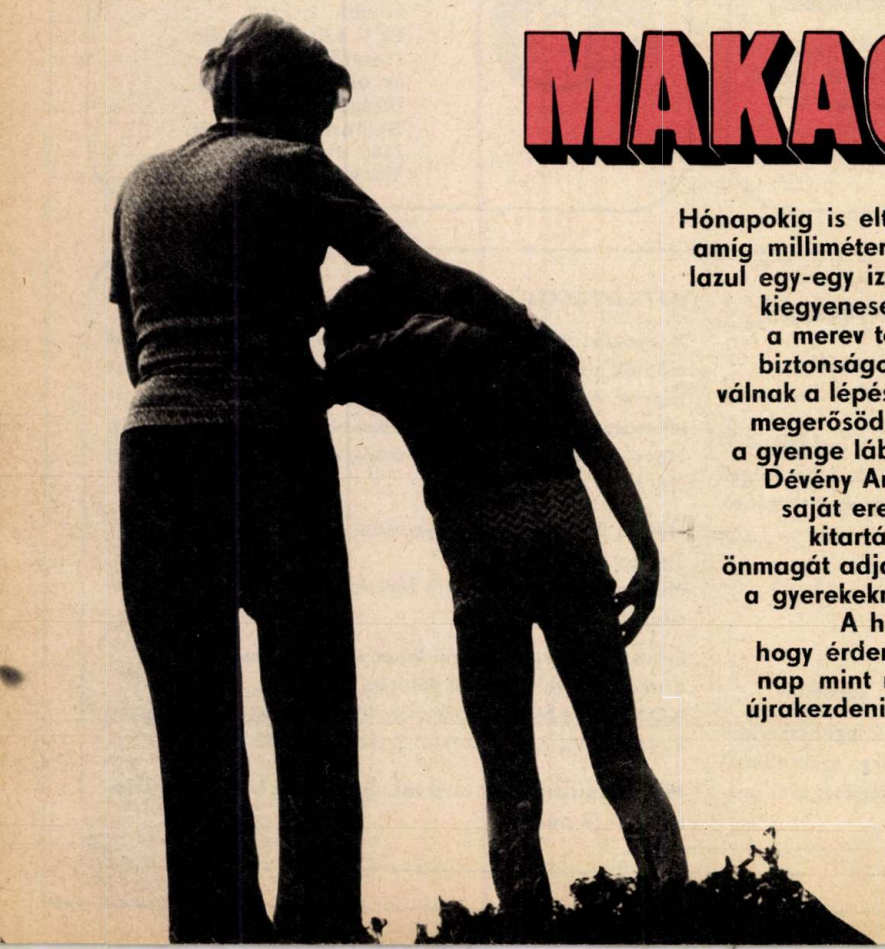

A GYEREKEKET VÁLASZTOTTAM

Szandálok, cipők serege sorakozik a Belvárosi Művelődési Ház szűk folyosóján. Nem sokkal múlt nyolc óra... Az egyik terem ajtaja félig nyitva, a dallamos zene ütemére határozott, de kellemes hangú nő irányítja a gyakorlatokat.

– Harmadik fok... nyújtott tenyér. Jól van, Andi, ügyes vagy... nyújtott könyök, sarkat összezár... Elaludtál Marika?

Dévény Anna művészi torna edző és gyógytornász órát tart. Állok az ajtó előtt, nem akarom zavarni a munkát.

– Mikor lesz szünet? – kérdezem az egyik várakozó mamát.

– Tessék nyugodtan bemenni. Tíz óráig nincs megállás!

„LEGROSSZABB, HA SZÁNAKOZNAK"

Kattan a magnó, elhal a zene. Kapóra jön a pillanatnyi csend, belépek. Tágas teremre számítottam – megdöbbent az ötször-ötös szoba. Dévény Anna hellyel kínál. Behúzódom az egyik sarokba, a foglalkozás megy tovább.

Kicsik, nagyok, legalább tizenketten igyekeznek fegyelmezetten, pontosan végezni a gyakorlatokat. Makacsul ellenállnak a merev izmok, keskeny csíkba szorulnak a szájak. Dévény Anna mosolyával buzdít, dicsér, tréfáson korholja a „lustábbakat". Sokan keresik telefonon, levélben. Gyógytornászok fordulnak hozzá tanácsért, reménykedő szülők kérik a segítségét. Egyre több gyereket hoznak, s neki nincs szíve nemet mondani.

– Mindent megtesz értünk – mondja Faragó Panni. – Mielőtt a torna elkezdődik, jegeli a lábunkat, hogy az izmok lazuljanak. Mindannyiunkkal kedves, türelmes. És jól érezzük itt magunkat. A suliban más. Ha szánakozva néznek bennünket, az még rosszabb. Mióta ide járok, kezdem elhinni, hogy én is lehetek még olyan, mint a többi gyerek.

– Mióta tornázol Panni nénivel?

– Még csak négy hónapja járok ide, de máris sokat változtam. Nemcsak a mozgásban, hanem az egyéniségemben is. Eddig, ha táborba mentem, anyu pátyolgatott. Idén nyáron Csillebércen – bár a nővérem is ott volt – egyedül sikerült boldogulnom. Akkor voltam a legboldogabb, amikor megnyertem a szavalóversenyt. Több mint százan ültek a nézőtéren, én egyedül álltam a színpadon. Nem éreztem elfogódottságot, félelmet, hogy én más vagyok – ömlik a szó Faragó Panniból.

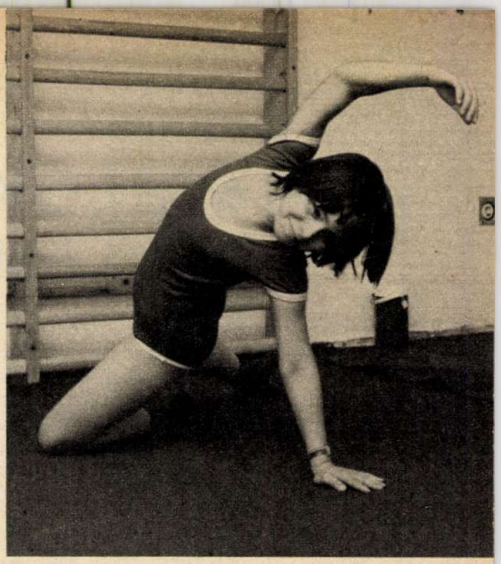

NÉGY KEMÉNY ESZTENDŐ

Folytatódik a foglalkozás. Új szalag kerül a magnóra, más gyakorlatok következnek. Az órák összefolynak, a nap egyre forróbban tűz be az ablakon. Akik reggel óta itt vannak, hazamennek, másik csoport foglalja el a helyüket. Dévény Anna hangja ugyanolyan frissen cseng, mint órákkal ezelőtt. Leguggol a kisebbek mellé, segít, ha kell. Tréfálkozik. Jókedve a gyerekekre is átragad. Senki sem rendetlenkedik, a nyomasztóan kicsi teremben csak fegyelmezetten, egymásra figyelve lehet tornázni.

– Húzódjatok a fal mellé – kéri őket Panni néni. – Marika, csináld meg a labdagyakorlatot.

Ábrahám Marika négy éve jár ide tornázni. Amit ő tud, az már igazán

Homorítás . . .
a karok íve magasra lendül. Jókedvvel tornáznak Marikáék, nem zavarja őket, hogy nézőik vannak

Nemcsak Anna napon árasztották el Panni nénit virággal, mindig szeretet és köszönet övezi a tanár nénit

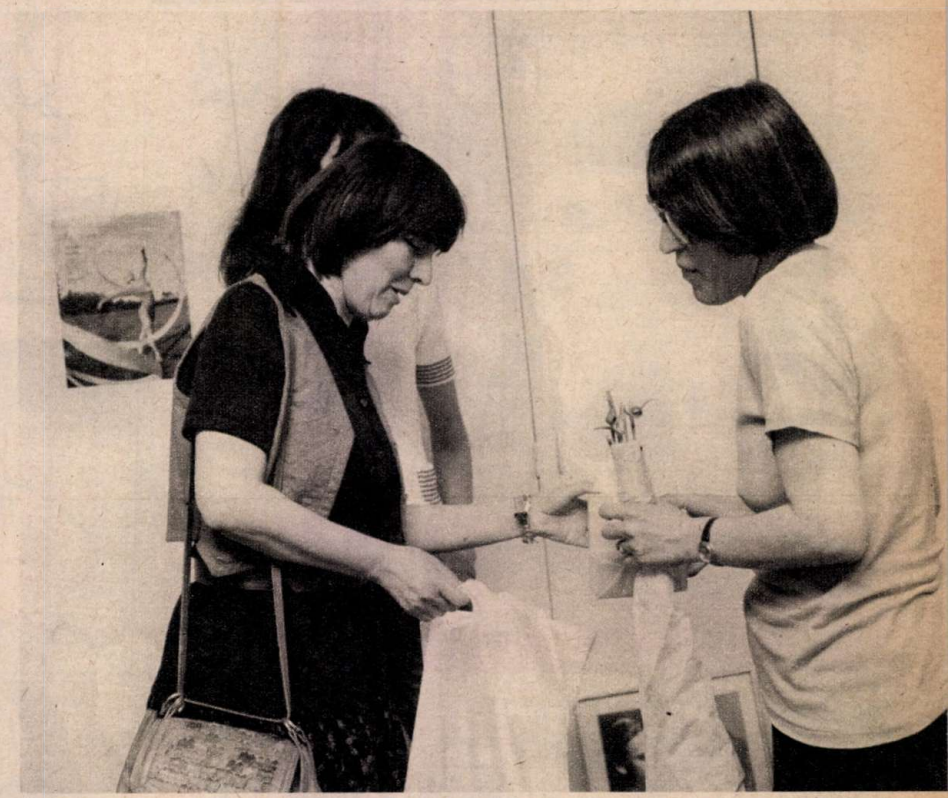

Zsuzsi arról ábrándozik, hogy egyszer ő is ilyen jól csinálja majd . . .

művészi torna. A „kezdők" lesik a mozdulatait, és arra gondolnak, hogy egy napon talán ők is . . . Hónapokig tart, amíg egy-egy izom milliméternyit lazul, kiegyenesedik a merev térd.

Ábrahám Marika szép bemutatójáig négy év kemény munkája vezetett el.

– Az elején sokat „viaskodtunk" egymással – súgja Dévény Anna. – Marika hetekig lesegett fejjel állt és konokul ismételgette: „Nem csinálom, nem érdemes, úgysem sikerül."

Vége a gyakorlatnak. Marikához fordulok:

– Csodálatos volt!

– Eleinte Panni néni megmutatta a gyakorlatokat, együtt százszor is elismételtük a mozdulatokat. Hogy most ilyen ügyes vagyok – nemcsak a szőnyegen, járás közben is –, neki köszönhetem. Biztatott, erőt öntött belém, szinte a saját erejét, hitét adta nekem.

KIVÉTELES EGYÉNISÉG

Dévény Anna csak a munkájáról beszél, magáról nem szívesen. Az nem érdekes – mondja. A fényképezés ellen is tiltakozik. „A gyerekeket, őket igen, őket érdemes! Húsz évig kórházban dolgoztam, igen súlyos, központi idegrendszeri károsultakkal foglalkoztam. Szeretném, ha tanítványaim – képességeikhez mérten – elérnék a maximumot. Nyáron tanfolyamot tartottunk a mamáknak, hogy otthon is tornázhassanak a gyerekek."

Dévény Anna módszerét mások is szívesen megtanulnák, hogy azok a gyerekek is mozogjanak, akik a testnevelési órán – míg a többiek futnak, labdáznak, ugrándoznak – ücsörögnek a padon, még jobban bezárulva saját, szomorú kis világukba . . . De a módszert – legalább is egyelőre – nem tanítják. Hogy miért?

Gardi Zsuzsa, az Egészségügyi Főiskolai Kar gyógytornászképző szakának igazgatója:

– Dévény Anna kivételes egyéniség. Nemcsak lelkiismeretes, áldozatos, jó szakember, hanem megszállottja munkájának. Megállás nélkül dolgozik. Nem biztos, hogy ezt minden gyógytornász ilyen magas fokon tudná csinálni.

A módszer tanítását mégis el kellene kezdeni . . .

*

Dévény Anna most azért talpal, hogy nagyobb termet kapjanak. Az ötödik kerületben a Belvárosi Közért Vállalatnak van egy üres üzlethelyisége. Jelenleg tart a huzavona, a hadakozás az illetékesekkel. Ha sikerül megkapniuk a termet, még több gyermek bízhatna a gyógyulásban, s még többjükben éledne fel az önbizalom.

Géczi Éva
Fotó: W. M.

TÖPRENGŐ

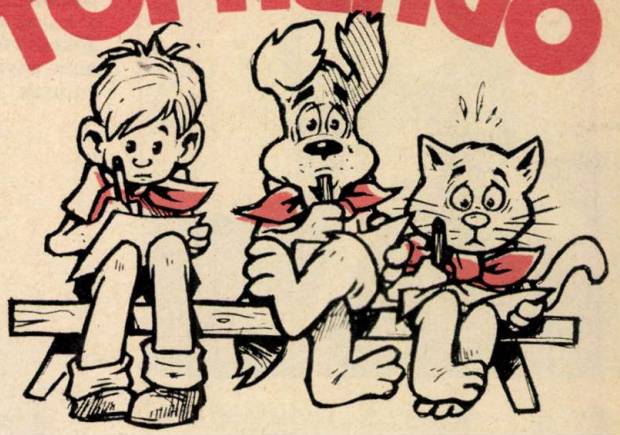

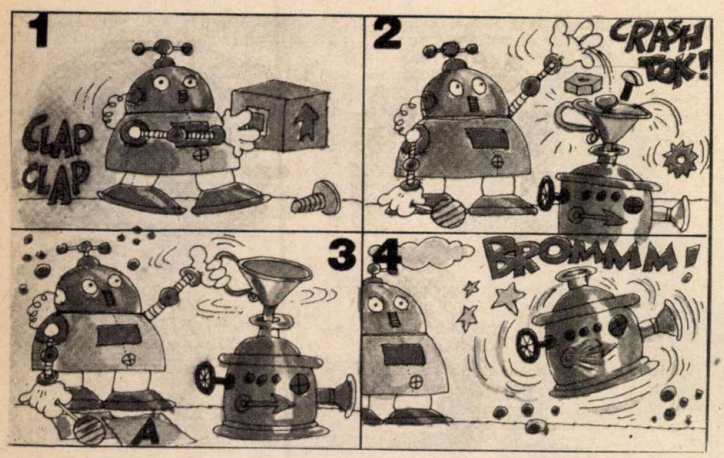

ÁLLAPÍTSD MEG a képek helyes sorrendjét! Ugyanis két-két képet egy közös tárgy vagy részlet kapcsol össze, ha megtalálod, előbbre jutsz!

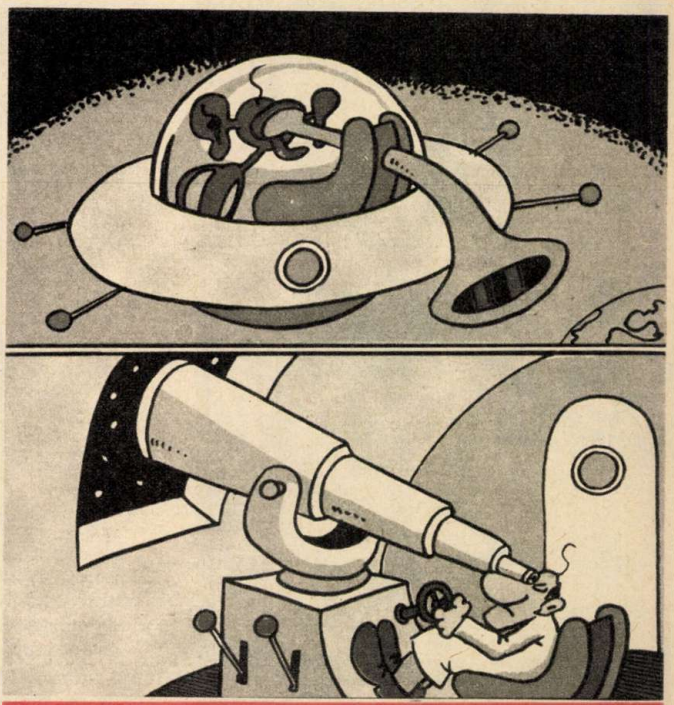

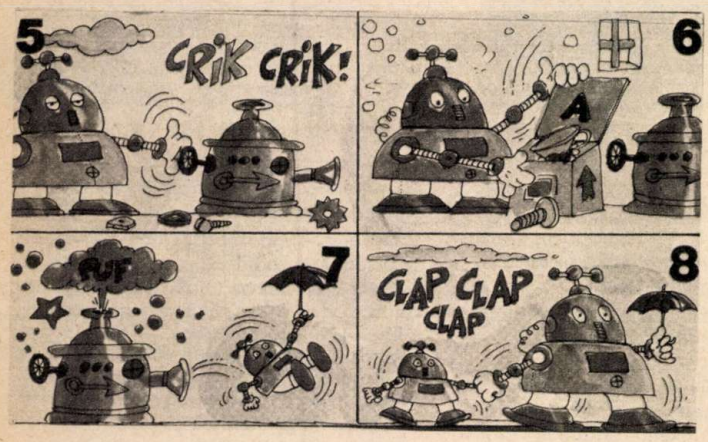

A FÖLDI és az űrbeli obszervatórium között hány hasonlóság van?

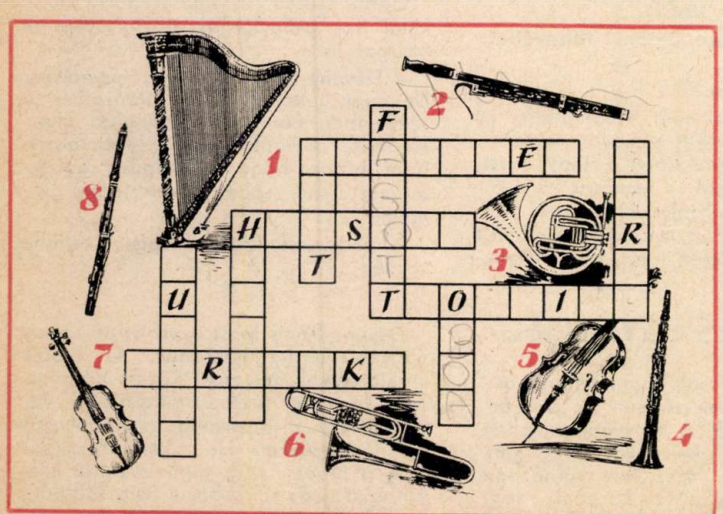

TÍZ HANGSZER nevét rejtettük el a rejtvény hálózatában, de csak nyolc látható a rajzokon. Ismerd fel a bemutatott nyolc hangszert, keresd meg nevük helyét a hálózatban, ha ez sikerül már könnyű lesz rájönnöd, melyik két zeneszerszám nem szerepel a bemutatottak között!

KERESD MEG azt az egy virágot, amelyikből még nincs a csokorban!

A rejtvények megfejtését csak postai levelezőlapon küldd be! Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni – és azok jók –, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson. Beküldési határidő: szeptember 23.

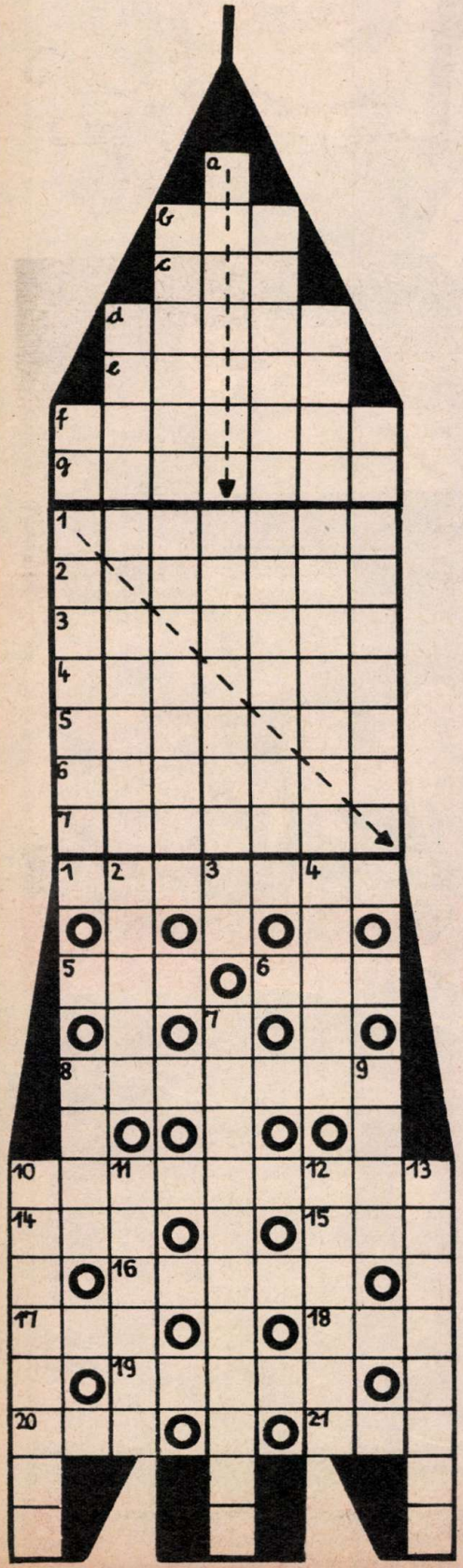

ŰRHAJÓ. Az űrhajós munka elsajátításához nagyon sokféle jellembeli jó tulajdonság szükséges. Mindezeket már az iskolás korban is gyakorolni, erősíteni kell. Rejtvényünkben néhány ilyen jó tulajdonságot találhatsz.

A CSÚCSON. Ha a vízszintes sorokba beírod az alábbi meghatározások szerinti szavakat, akkor az „a"-val jelzett, vonalkás függőleges sorban egy szó olvasható. (Ezt küldd be!)

b: Vas megyei híres fürdőhely. c: Parancsolója. d: Lángelme. e: Ország. f: A tolltartóból a ceruzáját . . . g: Magassága.

KÖZÉPEN. A vízszintes sorokba írd be az alábbi meghatározások szerinti szavakat. Ha ez sikerül, akkor az átlószerű (vonalkákkal jelzett) kockákban egy szó olvasható. (Ezt küldd be!)

1. „. . . szél vizet áraszt". 2. Dél-dunántúli megye. 3. Sokan kérik az ilyen ízű fagylaltot. 4. Népi fúvóshangszer. 5. Télen ajándékoz. 6. Rossz tanulási módszer. 7. Dunántúli városba való, visszafelé.

LENT. Keresztrejtvényt kell most megfejtened. A függőleges 7., 10. és 13. sorok megfejtését küldd be!

VÍZSZINTES. 1. A király jelzője. 5. Az óvoda eleje! 6. Időhatározó rag. 8. Tanuló. 10. Horthy pribékjei. 14. ÉAS. 15. Ser betűi keverve. 16. Hideg időben. 17. Rét betűi keverve. 18. Dél betűi keverve. 19. . . . Janeiro, dél-amerikai város. 20. Valamének az elfogyasztását parancsolja, visszafelé. 21. Talál.

FÜGGŐLEGES. 2. Egészségünk őre. 3. Folyó a Szovjetunióban. 4. A beteg gondját viseli, régiesen. 7. A lecke elsajátításának elengedhetetlen feltétele. 8. . . . írsa. Pest megyei nagyközség. 9. Tan- . . . . 10. A tanulás értelmét ez adja meg. 11. Kiejtett mássalhangzó. 12. Az orvos teszi. 13. Azt tartják, hogy ez a tudás anyja.

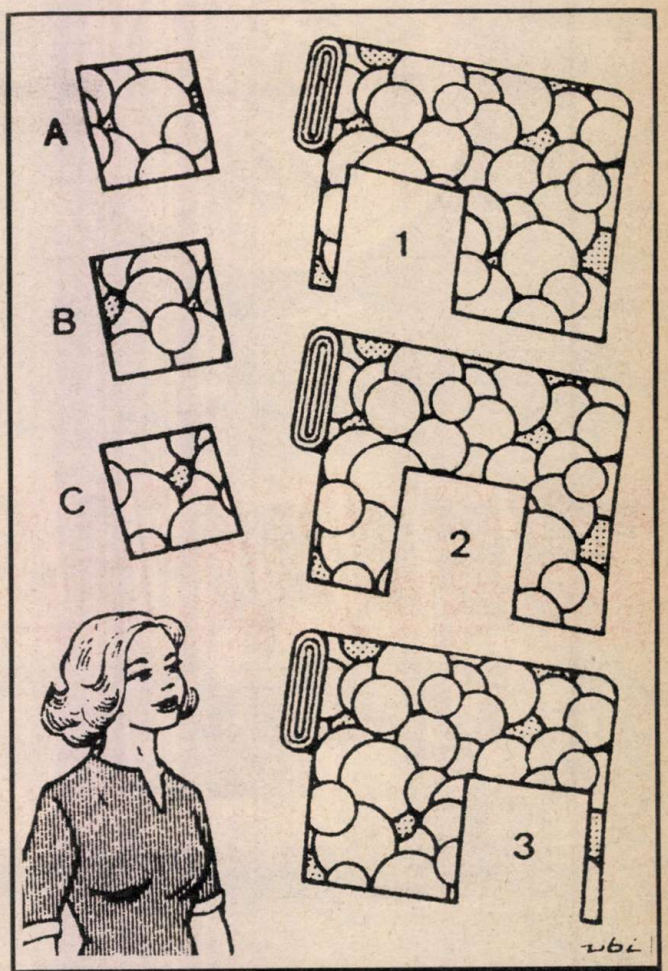

Melyik szövetdarabka illik az 1–2–3-as részekbe?

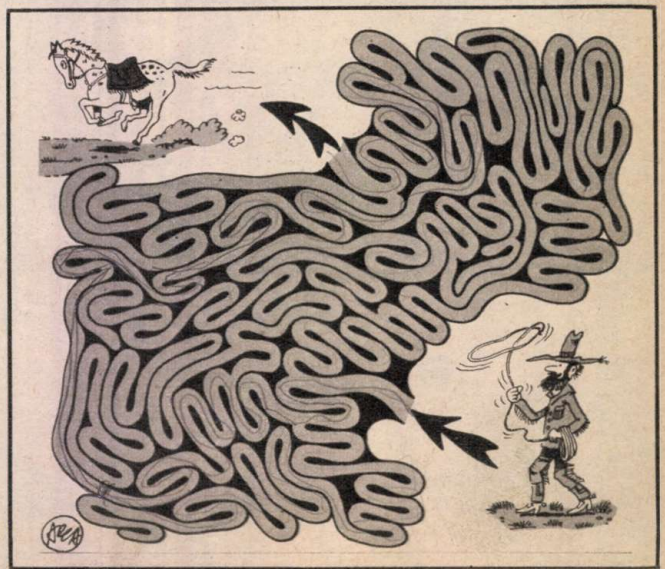

Segíts megfogni a lovat!

DÍJAK INDIÁBÓL

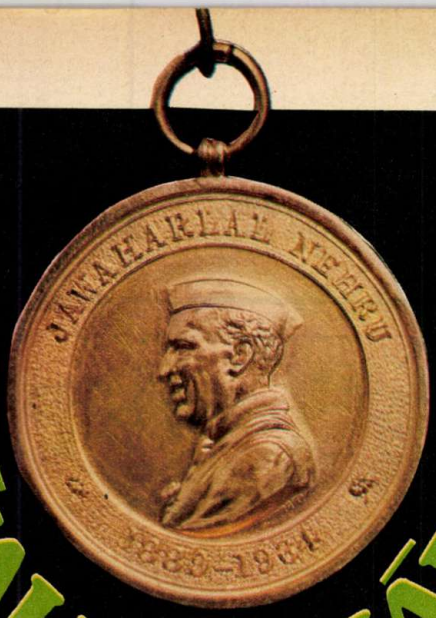

80/25
XXXV. ÉVF. • 1980. SZEPT. 18. • ÁRA: 3,50 Ft
PAJTÁS

ŐK NYERTÉK A LAKATLAN SZIGETET

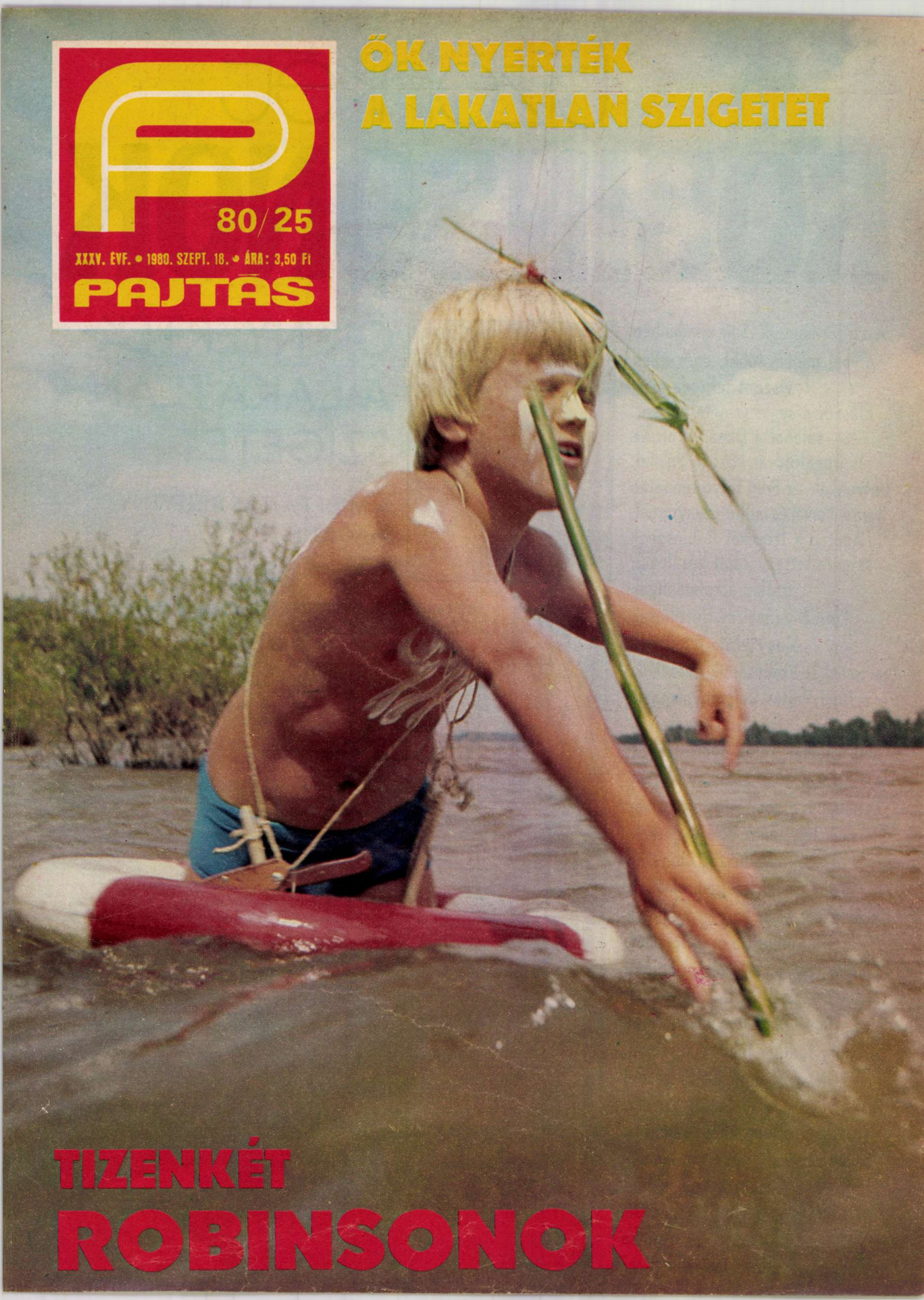

TIZENKÉT ROBINSONOK

tizenkét ROBINSONOK

ŐK NYERTÉK A LAKATLAN SZIGETET

A MINI PAJTÁS REJTVÉNY-MAGAZIN PÁLYÁZATÁN

A sziget vagyok. Sok mindenben
olyan, mint a többi, egészében
viszont teljesen más.
Először a senki szigete voltam,
valahol a Dunán, Bölcske
és Dunaföldvár között. Fákkal,
bokrokkal, az öreg folyó rengeteg
hordalékával és millió szúnyoggal.
Azután a tizenkét Robinsonok
szigete lettem, saját zászlóval,
íratlan alkotmánnyal,
kormányzóval és flottillával.
Hogy el ne felejtsem,
a tizenkét Robinsonok gyerekek,
a Mini Pajtás Rejtvénymagazin
szerencsés megfejtői,
akik engem kaptak nyereményül.
Azt hiszem, jó nyeremény voltam.
És abban is bízom, hogy egyhamar
nem felejtenek el a gyerekek.
Az biztos, hogy én
nem felejtem el őket,
még akkor sem, ha egy árhullám
elborítja öreg fejemet.
Amikor földemről utoljára hajóba
szálltak a Robinsonok,
úgy elérzékenyültem, hogy
alig tudtam tőlük elköszönni.
Nagyot dobbant rőzsékkel
takart szívem,
s még könnyeztem is.
Talán az utolsó tábortűz hamuja
ment a szemembe?
Vagy csak víz fröccsent rám
a partról, hogy elmossa
az utolsó lábnyomokat?

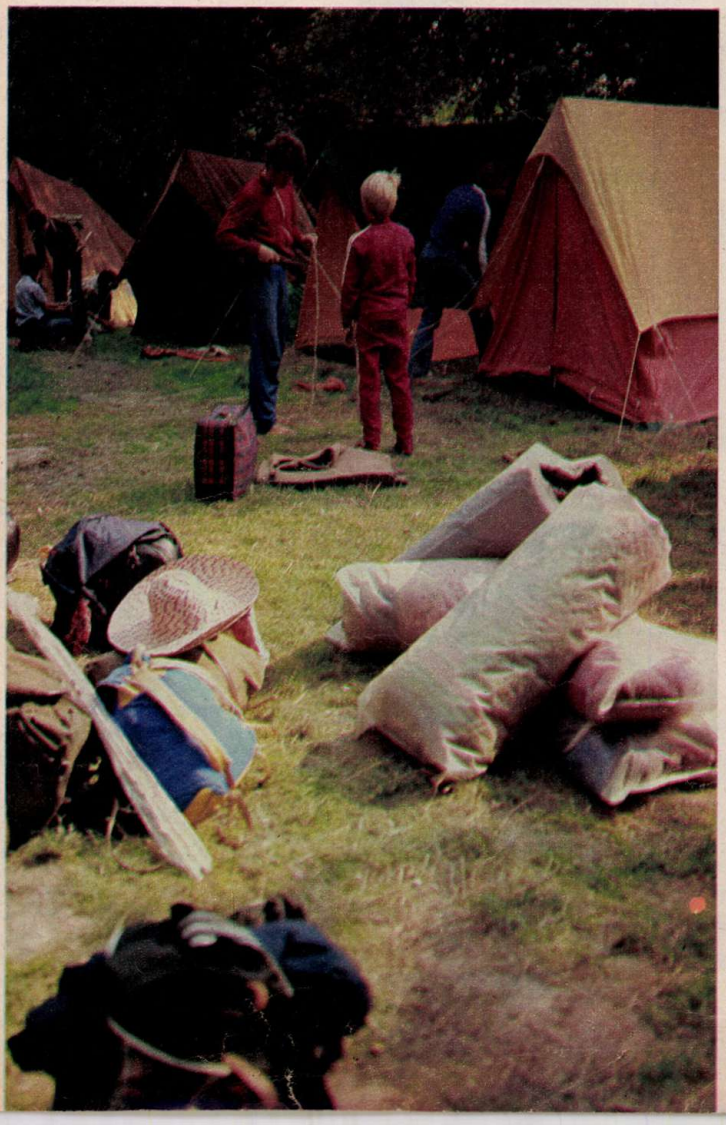

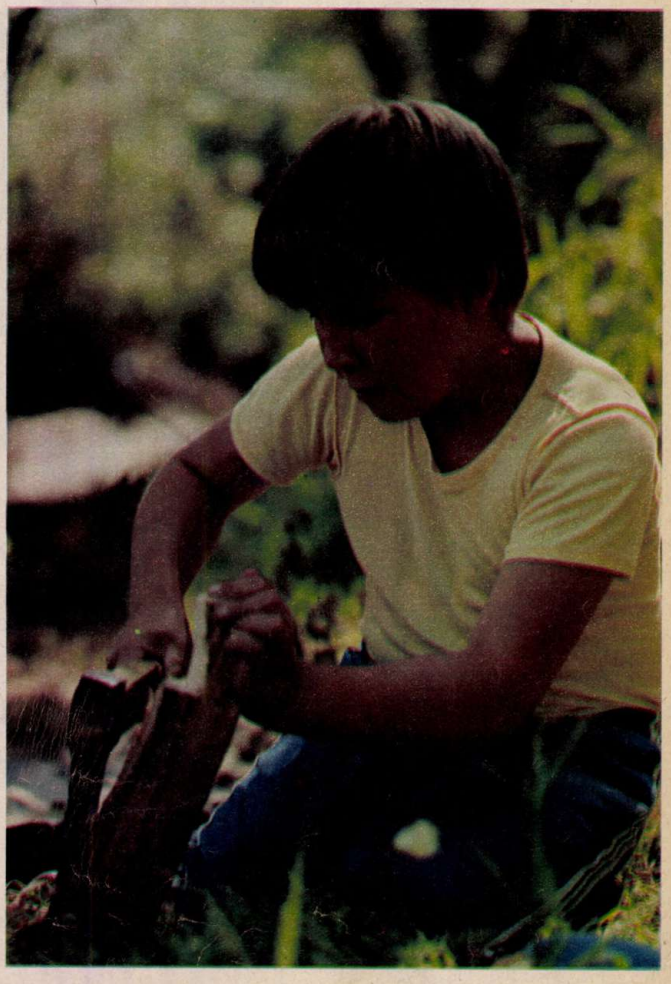

tizenkét ROBINSONOK

— Itt a szigeten mindenki egyenlő — jelenti ki SÜVI, a kormányzó. S a legfőbb törvényt zokszó nélkül betartja a kis csapat

Két hajó a nyílt vízen. A Márna és a Balin. A flottilla két büszkesége. A hathat evező egyre sűrűbb csapásszámmal szeli a vizet. Nincs félgőz, meg jobb fedélzet lazíts! Mindenkinek egyforma gőzzel kell húznia. Ha valaki lazít, a hajó teljes legénysége látja kárát, a sebesség azonnal csökken. Ha valaki nem figyel, úgy összegabalyodnak az evezőlapátok, hogy hozzájuk képest a gordiuszi csomó csinos kis masninak tűnne. Most, ezekben a percekben dől el, sikerül-e a csapatnak eggyé forrnia. Sikerül-e megvalósítani az ősi törvényt: egy mindenkiért, mindenki egyért.

Sikerül. Keskenyre szorított ajkak, csomókba ránduló izmok. A sebesség 2,2 csomó, azaz négy kilométer... mennyi idő alatt is? Talán óránként. De óra sehol, mert ki látott még Robinson-jelölteket órával?! A levélben, amit indulás előtt kaptak a gyerekek, benne volt, hogy például az órájukat és a kispárnájukat még véletlenül se hozzák magukkal, ám el ne felejtsenek csomagjukba tőrt és madzagot tenni.

MIT ÉR A FITYING?

Sűrű, vihar előtti fellegek. Baljós szél fütyül az evezővillák között. Gyöngyház fényű vízcseppek borítják a fedélzetet. Ilyenkor minden tengerész arra gondol, hogy ezt jó lenne szárazon megúszni. Mert ha úszni kell, akkor régen rossz...

„Amikor hazamegyek, három dolgot mondok először az osztálytársaimnak: jó volt, jó volt, jó volt!" (JOCÓ)

A tekintély és a tudás jelképe: a kapitányi sapka éppen szárad... Aki később a fejére teszi, az felelősséggel tartozik a társainak

---

Csordás Kriszti — SZIGETMAMA,

Komáromi Judit — JOCÓ, vagy SAFI,

Kovács Andi — PICUR (mindhárman Hatvanból);

Porcsin Andi — DOKI NÉNI,

Kovács Zoli — KOKÓ,

Süveges Feri — SÜVI (valamennyien Budapestről);

Vas Bea — RIHEGI I.,

Tillinger Andi — RIHEGI II. (mindketten Dunavarsányból);

Csernik Gabi — SZUPERPARAZITA, Verpelétről;

Kiss Jancsi — SLAMÓ, Egercsehiből;

Osgyán Henrik — NYÁRI HEGEDŰS, Palotásról;

Veres Misi — RIPUS, Tiszavasváriból.

Némi magyarázat a becenevekhez (bár néhány szigetlakó — természetesen — csak később kapta meg új nevét). Jocót, Kokót, Süvit, Slamót és Ripust otthon is így nevezték. Picur az picur, Rihegiék folyton rihegtek vagy röhögtek. Szigetmama — a legnagyobb lány — segített főzni, mosni és takarítani a kisebbeknek. Doki néni azonnal kötszerért szaladt, ha bárkin a legapróbb karcolást meglátta, Szuperparazitát pedig kedvenc csemegéjükként gyötörték a szúnyogok. Nyári Hegedűsre csak rá kell nézni: gön-

Bődült bőgés a tattól 20 fokra, balra. Szürke acéltest úszik kevélyen a ködben. Szellemhajó... S most, mintha a semmiből nőne ki, feltűnik a sziget.

Vár minket, és mi őrá várunk. Pont olyan, mint amilyennek elképzeltük. Partjáról fényes kavicsok muzsikálnak, csigák és kagylók énekelnek. Nyugati peremén az öböl remek kikötőhelynek látszik, beljebb ősfák és friss hajtások susognak sokat sejtetően. S a víz mindenütt áttetsző, tiszta. (Hogy mennyire az, később kiderült: nemcsak fürödtünk benne, fogmosáshoz is használhattuk.)

Néhányunknak eszünkbe jutnak a szülők intelmei.

— Írjál ám, ha megérkezel! (Kíváncsiak lennénk arra a postásra, aki vállalkozna arra, hogy ki-beúszkáljon a levelekkel...!)

— Van nálad pénz? Itt egy százas, jól jön az még! (Jó vicc, pénz a lakatlan szigeten?! Ott csak fitying és fabatka létezik.)

Szapora hullámcsapások. Valami csikorog. A föveny. „Ahol föveny csikorog, ott part is van!" — tartja a régi balandzsa közmondás. És ni te, milyen igaza van!

Kikötünk. Ez persze így nem pontos. A dolog inkább úgy áll, hogy az ifivezetők partra ugranak, kötéllel megrántják a hajók orrát és a Balin meg a Márna — mint két engedelmes naposcsibe — a partra guggol.

A part már a szigeté, s a sziget e perctől kezdve (16 óra 46 perc), már nem a senki szigete. A miénk. Teljes terjedelmében, hosszában és széltében, ahogy az a nekeresd-sehol földrajzi atlaszban is szerepel:

„A sziget. Területe: 0,8 km^2 (becslés). Lakosainak száma: változó. Hivatalos nyelve: sajátos. Pénzneme: fitying (1 fitying = 100 fabatka). Fővárosa: Öbölgrád".

FELDERÍTETLEN TEREPEN

Sikerül összeszedni magunkat és cókmókjainkat. Mindenki megvan, sőt, gyarapszunk. Vízhólyagokkal. A tenyerünkön. Szigetlétszám tizenkettő, s jön még hozzá néhány felnőtt. A névsor (becenevekkel kiegészítve):

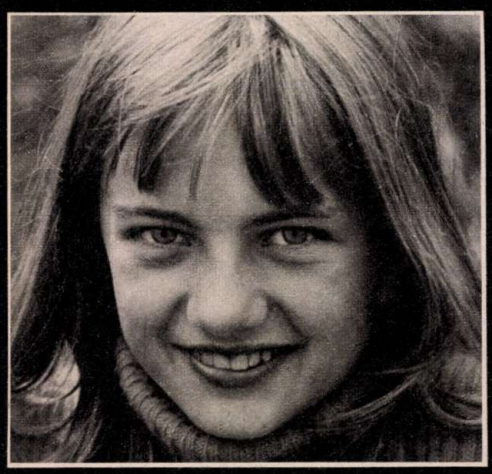

„Ha ez tényleg olyan sziget lenne, mint a Robinsoné volt, akkor csigát és leveleket ennénk" (RIHEGI II.)

„Agyoncsipkedtek a szúnyogok, és a kezemet is összefaragtam, de megérte" (SZUPERPARAZITA)

„Ha nem lenne ilyen nagy a sodrás, át tudnám úszni a Nagydunát" (PICUR)

Ez ám az igazi csapatmunka! A tutajkészítés fárasztó és komoly mesterség, hiszen ide egyszemélyben favágók, ácsok és hajóépítők kellenek — de Robinsonéknak ez sem okoz gondot

dör haja és szálfa termete félelmetesen emlékeztet birkózóink szövetségi kapitányára...

Hát így... Három-három lány, három-három fiú négy sátorban. Közvetlenül a parton. A kannibálok (értsd: szúnyogok) miatt. Sajnos, a bozótos nem marad ki az életünkből, mert el kell készítenünk azokat a kiszögellési pontokat, ahová a királyok is gyalog járnak. Biztos, hogy erről még valaki külön regényt fog írni. Mert normális ember mikor jár ásóval az illemhelyre? Ha lakatlan szigetre kerül. Mert az ilyesmi — mármint mindenféle hulladék azonnali elföldelése — itt kötelező az íratlan egészségügyi rendszabályok miatt. Aztán ki látott még olyat, hogy például valaki úgy végezze a dolgát, hogy közben maga körül szétfúj vagy fél doboz Chemotoxot?

„LECSAPTUNK A ZSÁKRA"

Bár később történt, mégis ide kívánkoznak a legnagyobb tábortűz legünnepélyesebb pillanatai. Ugyanis arra már az első nap rájöttek a gyerekek, hogy kell valaki, aki összefogja, irányítja a csapatot.

Kormányzóválasztás, teljesen nyíltan és szigorúan demokratikus alapokon.

Nyolc szavazatot kap Süvi, kettőt Nyári Hegedüs, egyet-egyet Szigetmama és Kokó. Győz tehát Süvi, nyakába akaszthatja kormányzósága jelképét, a Tyúkistent.

(Déltengeri medvék és öreg folyami matrózok értelmező szótára: „Tyúkisten annyi, mint olyan kavics, amin a víz szabályos lyukat mosott. Így nyakba akasztva viselhetik szabályosan megválasztott kormányzók, kalózok és különféle csodabogarak.)

Részletek az indoklásokból, mármint hogy miért éppen Süvi...

Jocó: „Jópofa, rengeteg viccet tud és mindig rá kell figyelni."

Ripus: „Erős és eszes."

Slamó: „Tud irányítani és nem ijed meg egy kis kalandtól."

„Mit mondjak? Életem legnagyobb élménye itt ért, a szigeten. Eveztem, igazi lapáttal, igazi hajón!" (DOKI NÉNI)

Részletek Süvi székfoglalójából:

— Olyan társadalmat hozunk létre itt a szigetén, amely az ősközösségi és a mai társadalom keveréke. Mindenki egyenlő, a legkisebb falatot is igazságosan elosztjuk. A lányok a könnyebb munkát végzik, főznek, takarítják a sátrakat (felhördülnek a lányok), a fiúk fát vágnak, élelmiszert gyűjtenek (felszisszennek a fiúk).

A krónikás fejében végigszánkázik a gondolat: vajon mennyire szisszenne fel egy átlagos tábor átlagos vezetője, ha látná, hogy a fiúk oldalán tör fityeg és a lányok sem riadnak meg, ha fűrészt kell fogniuk? Hiszen a balták is ott sorakoznak a szersátorban, bárki kézbe veheti... De hát a romantika nem adja alább ezeknél a félelmetesnek hitt — ám a dolgokra odafigyelő és nem folyton tiltó felnőttek jelenlétében munkaeszközökké szelídülő — szerszámoknál. Mi tagadás, jómagam néha rászóltam egykét gyerekre, de csak akkor, ha túl messzire merészkedett a vízben...

A székfoglaló egyben megalapozza a sziget főbb törvényeit. Úgymint: Vigyázz magadra és társaidra! Ha kajáról van szó, tudd, hogy tizenkét hasad van! Ne nyafogj, mert elriasztod a halakat! Egy szó, mint száz: nem volt nyafogás!

A székfoglaló ily módon sikerül, a szék nem. Igaz,

„Először nagyon megijedtem, hogy mi lesz, ha nem találjuk meg a kaját...” (RIHEGI I.)

„Fonyódligeten voltam csapattáborban, ahol választani lehetett, ki-hol aludjon: kőházban vagy sátorban. Előtanulmányként a sátrat választottam” (SLAMÓ)

tizenkét ROBINSONOK

sebtiben összetákolt hasábokból készül, s másnap összedől. Nem így Süvi tekintélye, amelyet tovább emel egy aranyzsinóros tengerészsapka, egy első világháborús távcső és egy újabb sebhely, néhány centivel a jobb térde fölött.

No, és az a remek ötlete, amely KA-FI rövidítéssel vonul be a sziget történelmébe. (A KA-FI-ról később.)

SZALÁMI A JEGENYEFÁN

Az előzményekhez tartozik, hogy eloszlassunk egy tévhitet. Tudniillik, aki azt hiszi, hogy manapság olyan könnyű egy lakatlan szigeten élelemhez jutni, az téved. Állítom, tiszta vicc, amit a Robinsonban összeírtak! Hol van itt ehető bogyó, szárazhúsú túzok, ínycsiklandozó kecsketej? Még kecske sincs... De legalább kenyér és szalámi lenne!

Elterjed a hír: az erdő mélyén finomabbnál finomabb csemegék teremnek — csak meg kell keresni. Mint egykor Robinsonnak.

A tizenkét éhes gyerek átfésüli a szigetet. Korgó gyomrok furcsa zaját visszhangozzák a bokrok. Itt sincs semmi, ott sincs semmi. Te jó ég, mi lesz ennek a vége?! Lehet, hogy mire megtaláljuk, késő lesz? Talán tüzet kellene gyújtani a parton, vagy megfőzni az egyik hátizsákot, vagy mit tudom én.

A helyzet kezd tragikusra fordulni.

Hirtelen velőt hasító, fákat recsegtető, iszonyú ordítás hallatszik:

— Megvaaaaaan!!!

— Hoooo!????

— Erre! Itt! Gyertek! Gyeeerteeek!!!

És valóban megvan. Ott lóg az egyik jegenyén két rúd turista szalámi, a másikon dobozos sajt. A friss kenyér gondosan becsomagolva piheg a rekettyésben, s valahonnan tejeskávé illatát hozza a reggeli szél. (Halandó! Ha valaha elvetődsz a szigetre és néhány doboz májkrémet pillantasz meg az ágak között, ne hidd, hogy napszúrást kaptál! A felnőttek tették oda, hogy a gyerekek eljátszhassák Robinson történetét.)

Visszatérve Süvi parázs ötletére: a KA-FI nem más, mint a kaja figyelőszolgálat. Ez pedig abból áll, hogy a sziget különböző pontjain tízpercenként váltják egymást az őrök. Ugyanis a srácok gyorsan kiszúrják: a kaja nem akkor tűnik el, amikor a partról reggelente visszatér a csónak, hanem — előtte! Na már most, csak azt kell kifigyelni, hogy a csónakban ülők mikor lépnek partra a sziget rejtett részein és hová dugják el a harapnivalót. A szolgálat rövid idő után olyan kitűnően működik, hogy például egy reggel a kalácsot hamarabb falják fel a Robinsonok, mint mielőtt a csónak kiköt az öbölben.

Erről így emlékezik meg Slamó naplója:

„A reggeliszerzés érdekesen alakult... megpillantottuk a közeledő csónakot, ők gyanútlanul beeveztek a kis mellékágba. Mi a part mentén követtük őket. Amikor kitették a kaját, Henrikkel rögtön lecsaptunk rá és mit sem törődve azzal, hogy a csónakból megláthatnak, megfogtuk és rohanni kezdtünk. A papírzsákot majd szétszaggattuk.”

Ebből is kiviláglik, hogy „zsákmány” szavunk csakis a „zsák” szóból alakulhatott ki... És még valami: a kajaszerzés ősi ösztöne bizonyos körülmények között kevés ahhoz, hogy valaki jól is lakjon.

(Folytatás a 12. oldalon)

ZSIBONGÓ

BARÁTSÁG VERSENY

Az idén augusztus 8-án és 9-én Bukarestben rendezték meg a XXIV. nemzetközi könnyűatlétikai barátság versenyt. A bolgár, csehszlovák, lengyel, mongol, NDK-beli, román és szovjet úttörő sportolók mellett hazánk színeit a lányok viadalán a Nyergesújfalui 2. számú Általános Iskola, a fiúk összecsapásán a kiskunfélegyházi József Attila Általános Iskola versenyzői képviselték. A lányok között a román együttes bizonyult a legjobbnak, megelőzve a mongol és a bolgár csapatot. A fiúknál ugyancsak a románok végeztek az élen a szovjet és a lengyel gárda előtt. Az összesítésben is román siker született a második helyet a szovjet, a harmadikat a lengyel sportolók szerezték meg. A magyar versenyzők az utolsó helyen végeztek. Mégsem nevezhetjük őket veszteseknek, hiszen a kétnapos sportesemény után még két hetet együtt töltöttek a résztvevők a Fekete-tenger partján levő Navodariban, a gyönyörű nemzetközi úttörőtáborban, ahol összebarátkoztak egymással.

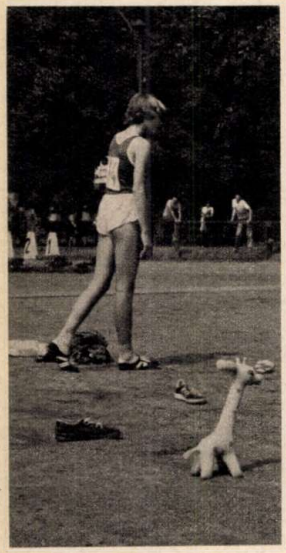

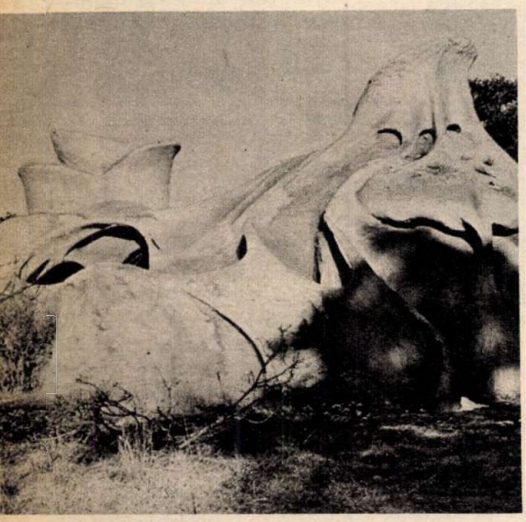

ÉPÍTÉSZET 2000-BEN?

Íme, egy családi ház, amelyet Floridában készített magának egy építész. Szerinte a jövő „kislakása" ilyen lesz majd. Háznak mindenesetre furcsa, s látványnak sem nagyon „épületes".

A HÉT VICCE

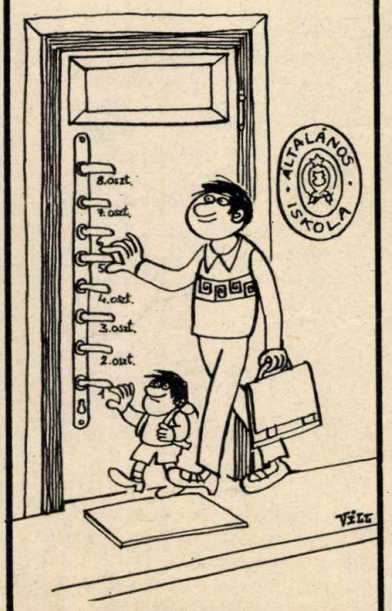

Egy osztály — egy kilincs

KLUB PÉCSETT

Az ország első Piramis klubja Pécsett, szeptember 22-én nyílik meg. A tervek szerint havonként egyszer találkoznak a klubtagok „élőben" az együttessel, a hónap többi napján pedig levélben tartják a kapcsolatot kedvenceikkel. A klub munkájába minden Piramis-rajongó bekapcsolódhat: levél útján értesülhet az együttes programjáról, terveiről és alkalmanként posztert, matricát, autogramot is kaphat a jelentkező. A klubtagság feltételeiről felvilágosítást ad a Mecseki Szénbányászati Tröszt Puskin Művelődési Háza, Pécs, Tolbuchin u. 229., 7628.

TŰZOLTÓK BOLDOGON

70 éves fennállását ünnepelte a boldogi önkéntes tűzoltó testület. Ennek kapcsán a község sporttelepén nagyszabású bemutatóval egybekötött ünnepi megemlékezésre került sor. A kiállított tűzoltó felszereléseket, kellékeket nemcsak megnézhették, ki is próbálhatták az érdeklődők.

A NAGY LIFT

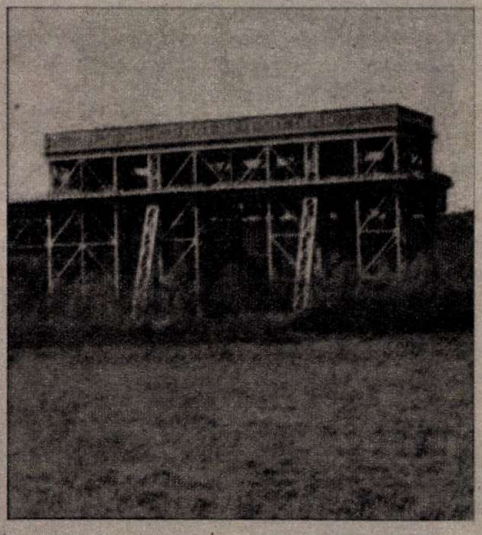

Egy közepes falu egész lakosságát elbirná az az óriás hajóemelő felvonó, amely az NDK-ban, Niederfinownál működik.

Óriási acélszerkezet nyúlik a magasba és ebben nyolcvanöt méter hosszú, tizenkét méter széles, két és fél méter mély medence mozog fel és alá.

Az Oderán érkező hajók beúsznak a nyitott medencébe, ezután távvezérléssel bezárják a medence falát. Négy villanymotor csavaráttételekkel felemeli az óriási terhet. A hajó, a medence és a víz súlyát ellensúlyokkal egyenlítik ki. Ezek kétszázötvenhat acélkötélből álló szerkezeten függnek. A felemelkedett medence hátsó fala kinyílik és a hajó elindul további útjára.

MIGNOT MÉRGE

Dolgozott Párizsban egy híres cukrász — Mignot —, aki mérges lett valamelyik udvaroncra. Gúnyverset iratott róla csomagolópapírra, és azontúl ebbe pakolta apró süteményeit. „Találmányával" kirobbanó sikert aratott, s így, a 17. század végén, megszületett a kedvelt édesség, a mignon.

FECNI POSTA

Szerkesztőségünk nagy örömére naponta több száz levelet is kapunk kedves olvasóinktól. Az utóbbi időben azonban, sajnos, egyre többször előfordul, hogy gondatlanul megcímzett borítékban levélpapír, vagy szép tiszta papírlap helyett mocskos, tépett szélű fecni lapul. A szövegben gyakran hemzsegnek a helyesírási hibák, a kriksz-krakszos, megcsúfolt betűk olykor rejtvénynek is beillenek, bár „alkotóik" nem annak szánják őket. Többnyire valamilyen kéréssel fordulnak hozzánk. Ezért fogott például tollat egy nagykőrösi fiú is, aki nemes egyszerűséggel azt közölte velünk, hogy tudassuk országgal-világgal: levelezne! Kérésének szívesen eleget teszünk, de cserébe néhány tanáccsal ellátjuk őt, és a hozzá hasonló stílusú társait. A levél gyorsfénykép, ha néma is, sokat elmond írójáról. Elárulja többek között, hogy mennyire gondos, rendszerető, gondolatgazdag, aki tollat ragadott, s „beszél" arról is, hogy mennyire tiszteli a levél írója a címzettet, önmagát. A levélírásnak is vannak alapvető szabályai. Ezeket nem árt betartani, mert könnyen megeshet, hogy egyes levelek sorsa roppant mostoha lesz, mondjuk a címzettek arra használják majd, aminek külsejükből látszanak.

– bőcs –

MÁR A FIÚK IS! A Kállai Éva Egészségügyi Szakközépiskolában természetesen a fiúk is megismerkednek a csecsemőgondozás, a babaápolás fortélyaival.

TERVEZETT CSODÁK, CSODÁLATOS TERVEK

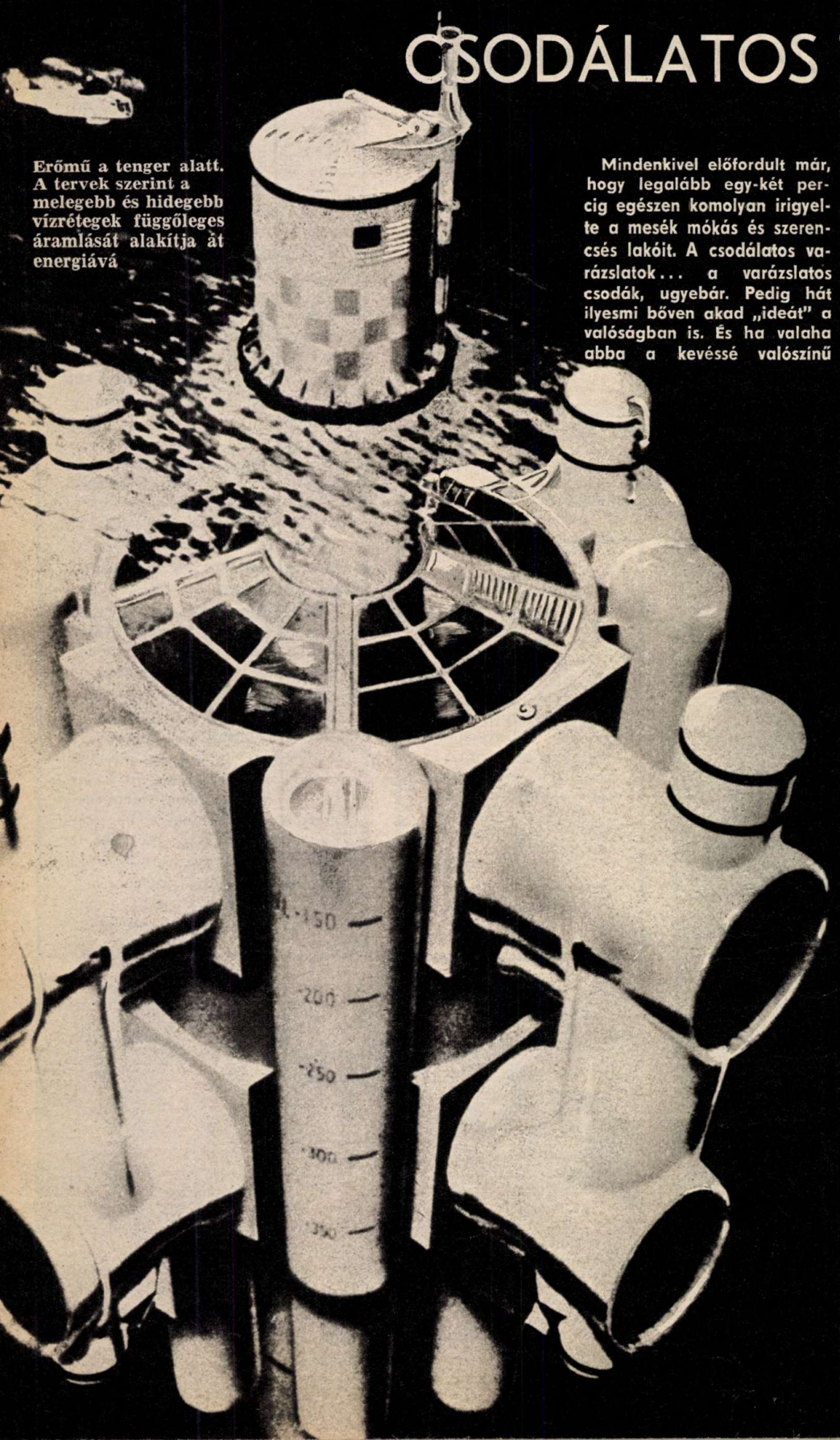

Erőmű a tenger alatt. A tervek szerint a melegebb és hidegebb vízrétegek függőleges áramlását alakítja át energiává

Mindenkivel előfordult már, hogy legalább egy-két percig egészen komolyan irigyelte a mesék mókás és szerencsés lakóit. A csodálatos varázslatok... a varázslatos csodák, ugyebár. Pedig hát ilyesmi bőven akad „ideát" a valóságban is. És ha valaha abba a kevéssé valószínű helyzetbe kerülsz, hogy betoppan hozzád valaki a meséből, egyáltalán nem kell zavarba jönnöd. Mutasd meg neki például a rádiót és a televíziót, és mondd el neki, hogy ezeket a csodákat végtelenül sok, és végtelenül apró részecskék – az elektronok – megfelelő áramlása hozza létre. Vagy mutasd meg neki a telefont, amely varázsigék helyett megfelelő sorrendben tárcsázott számok segítségével működik, vagy a magnódat, amely elektromágneses jelek formájában rögzíti a hangot, és kívánságra bármikor visszajátssza. Vagy mutasd meg, hogyan teremtesz egyetlen mozdulattal világosságot, vagy sötétséget, mutasd meg a szekrényt, amelybe a zord tél van bezárva, meg a lángot, amely a szikragyújtó varázslatos pattintására fellobban a gáztűzhelyen, vagy a falból kilépő kristálytiszta, hideg-meleg vízsugarat, vagy a delfinnél sebesebb hajókat, a griffmadárnál gyorsabb és kényelmesebb repülőgépeket, a száguldó vonatot...

Ne folytassuk, mindent úgysem tudsz megmutatni a számtalan csodából, amelyek számodra annyira természetesek, hogy talán észre sem veszed őket. Azt azért még okvetlenül magyarázd el valószínűtlen látogatódnak, hogy ez itt azért nem mese. Ezek a csodák egyáltalán nem a jóságos tündér, vagy a megátalkodott boszorka intésére születtek. Ezek megteremtése rengeteg pénzbe, és sok-sok munkába kerül. Ezeket a csodákat nálunk úgy hívják: ENERGIA!

Napjaink nagy kérdése, hogy meddig lesz elég? A borúlátó jóslatok néhány évtizedről beszélnek, a derűlátóbbak legfeljebb egy évszázadról. Nos, legyünk mi a legderűlátóbbak, és mondjuk ki, hogy energiakészleteink

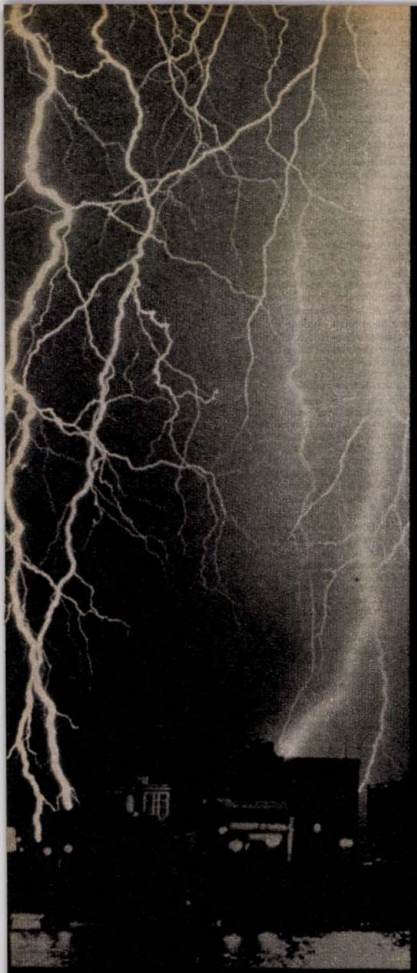

Előbb-utóbb a villámok hatalmas erejét is tárolni tudjuk

gyakorlatilag kimeríthetetlenek. A környező természetnek ugyanis hatalmas erői működnek még kihasználatlanul. Legalábbis egyelőre. A szén, az olaj, a száguldó vizek végső teljesítőképességét sem aknáztuk még ki, de ezeken kívül rendelkezésünkre áll az atom, a tenger, a szél, a Nap, és még ki tudja, milyen egyéb – soha el nem fogyó energiát szolgáltató – jelensége az anyagi világnak.

Meg fogjuk oldani gondjainkat.

Már csak azért is, mivel ezek többségének már ma sem annyira tudományos, mint inkább politikai jellegű akadályai vannak. „Mindössze" arra van szükség, hogy a föld minden pontján egyformán törődjenek közös jövőnkkel. Hogy a fegyverekre költött csillagászati összegeket ennek a kutatására fordítsák.

Különös vendégünk talán nem is kívánkozna vissza a mesébe . . .

CSER GÁBOR

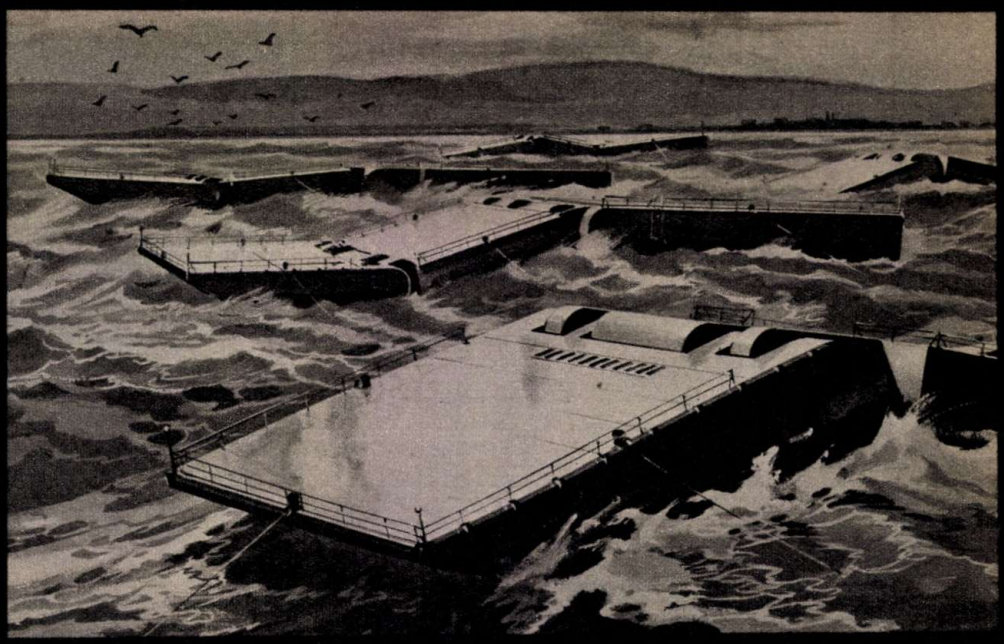

Az állandó hullámverés ritmikus mozgását is át lehet alakítani elektromos energiává

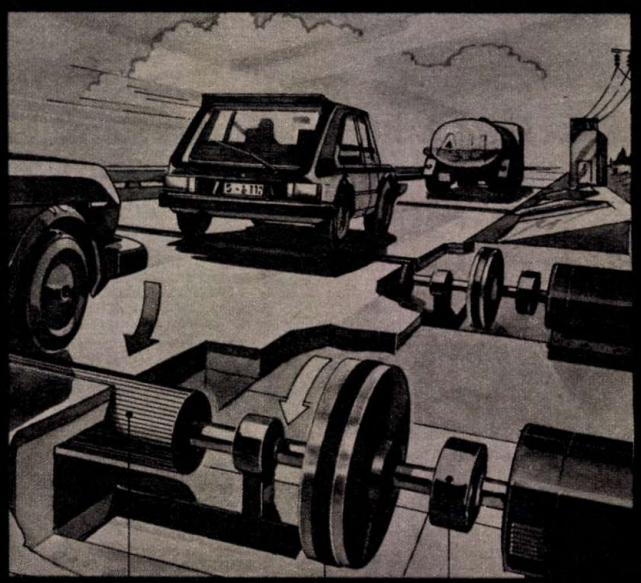

◀ Fantáziarajz a jövőből. Az áramot termelő dinamókat a száguldó autók kerekei hajtják meg

Ez már nem fantázia. Az egyre szaporodó napelemek sokkal olcsóbban termelnek villanyáramot

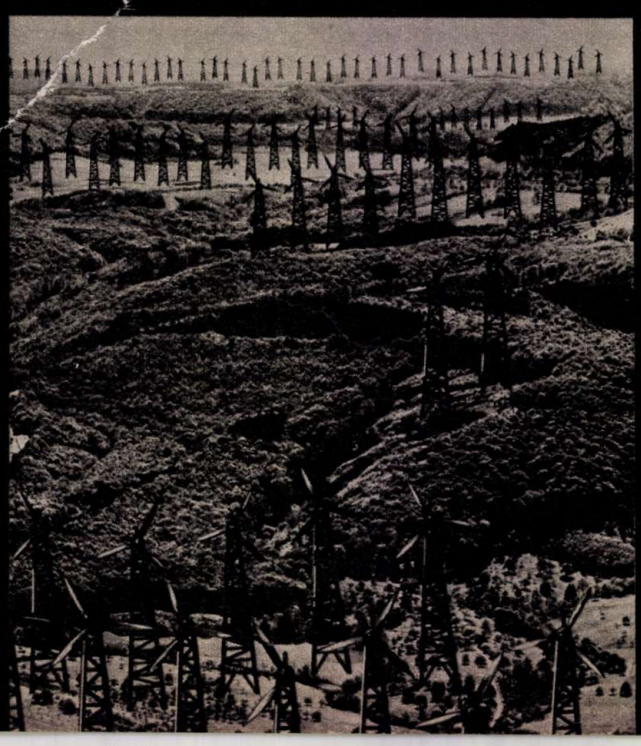

Minket fog szolgálni a szél is. A táj ugyan veszít majd eredeti szépségéből, viszont fáradhatatlanul ontja a megawattokat . . .

tizenkét ROBINSONOK

Itt bizony nincs mosogató, csaptelep és szivacs... Marad az ősi tisztítószer: a víz és a kavics

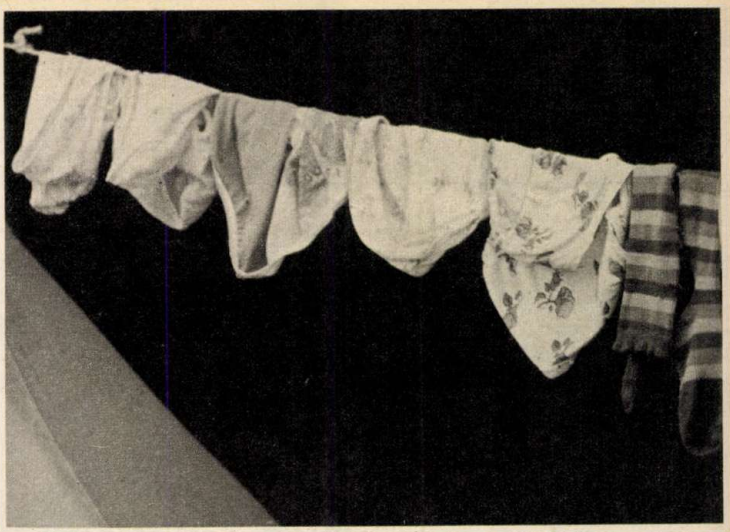

Szigeti csendélet, avagy magad uram, ha szolgád nincsen

„A Robinson szó — fogalom. Azt jelenti, hogy valaki elzárkózva él. De ilyen ma már nincsen" (NYÁRI HEGEDŰS)

„Az evezés eleinte nehezen ment, mert mindenkinek egyszerre kellett húznia. De gyorsan belejöttünk" (SZIGETMAMA)

(Folytatás a 7. oldalról)

Csak a közös munka segít, ami feltételezi, hogy senki sem lazsál, amíg a többi dolgozik. Legkézenfekvőbb példa erre a tizenkét Robinsonok, akik a közös feladatoktól úgy összecsiszolódtak, mint a jól bejáratott motor fogaskerekei.

HÁLÓZSÁK VAGY KÓLÁSÜVEG?

Ismét megindul a roham. Mármint a szúnyogoké. Szuperparazita arca pillanatokon belül olyan lesz, mint a szivacs, amelyiknek kifelé dudorodnak a lukai.

Ellentámadás: valahonnan előkerül a Chemotoxos doboz. Spricc-spricc. Riadó! Mentek innen, dögök?! Azok csak jönnek. Egyre többen. Mit nekik riasztó, desszertnek eszik Ripus bokája, Kokó könyöke és Rihegi I. nyaka után.

Éjszaka.

— Hé, mi ez a dobszó?

— Á, nem dobolnak, csak a Süvi feje pattog a gumimatracon.

No hisz, ebben sincs semmi csodálatos. Hisz ki tudhatta, hogy mennyi levegő kell abba a fránya matracba?! Legfeljebb ketten a tizenkettőből...

Reggel.

Furcsa mozgású lányok és fiúk népesítik be a partot. „Itt szúr, ott fáj, amott csípett meg. Á, ez semmi, beljebb állítólag kondorkeselyűk is vannak!"

Persze, hogy fáj, persze, hogy szúr. Mert a gumimatrac még hagyján, de hozzá a hálózsák, amelyik szűk, mint egy kólásüveg, és ha az ember nyújtózik, könnyen a földön találja magát.

Elindul az egyik sátor. Véletlenül feláll Nyári Hegedűs. Mindegy, egyszer úgyis le kell bontani. Mármint a sátrat.

Néhányan a felnőttek bungalója körül. „Tessék mondani, mi lesz a mai program?" Még nem egészen értik, hogy a programot nekik kell kitalálniuk és véghezvinniük. Nekik, tizenkettőjüknek, a kormányzó irányításával. Akkor kelnek, akkor fekszenek, amikor akarnak — de hisz Robinsonnak sem vitték tálcán a bennszülöttek a műsorajánlatot!

S megszületnek az első bejegyzések a naplókba.

Íme, részlet Szigetmama pótolhatatlan dokumentumaiból:

„Drága kicsi naplóm!"

Este kaja: májkrém, paprika, forró tea. Ezután tüzet gyújtottunk. A tűznél énekeltünk és Laci bá gitáron kísért minket. Ez kb. 10-ig így ment. Utána elmentünk W. C.-re, ami nagyon messze van. A sötétben nagyon féltünk. Utána sokáig beszélgettünk. Ja! És felköszöntöttük Andit. Ugyanis holnap szülinapja lesz. Közösen megzabáltuk a bonbont."

Így igen, így már ki lehet bírni valahogy, valameddig...

Pontosabban a másnapi ebédig. Ám kiderül, hogy hiába is röfögne az erdő mélyén a legfinomabb malacpörköltnek való husika — ha nincs mivel megenni. Márpedig a játékszabályokhoz tartozik, hogy mindenki maga készíti el fakanalát. (Kivéve a kró-

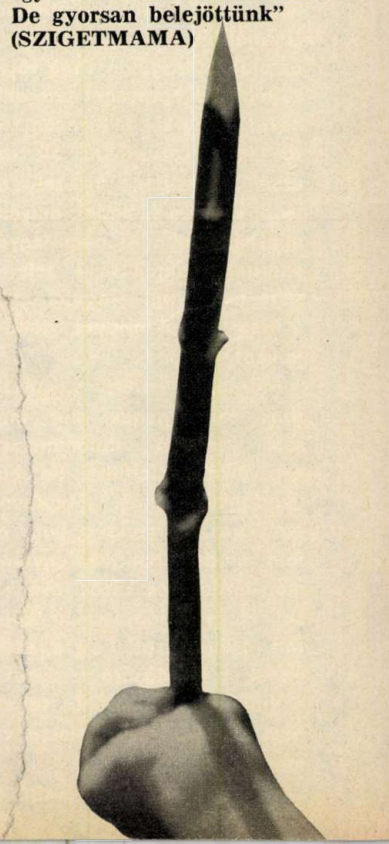

Jó ez a dinnye, csak az a kár, hogy a magok nem ugrálnak ki belőle maguktól!

nikást és a fotóriportert, akik eléggé el nem ítélhető módon becsempésztek két kisipari fakanalat a szigetre. El is ítélték őket, mikor észrevették a sunyi-bulit.)

Fa még csak lenne, kés is akad szépszerével minden szigetlakónál, de a faragómesterséggel bajok vannak. A tragédia hullámai szép lassan végighömpölyögnek a parton. Bár alakul néhány kanál-utánzat (különösen Ripus, Kokó és Nyári Hegedűs serénykedik), de a lányok homloka komolyan felhőbe borul. Úgy tűnik, itt már csak a csoda segíthet.

És jön is a csoda, azaz az ötlet, mely Jocó fejéből pattan ki. Palackposta! Üveg és dugó is kerül valahonnan, meg nylondarab, hogy bele ne folyjon a víz.

DINNYE A LÁTHATÁRON!

„Itt vagyunk a szigeten (Bölcske mellett) STOP 12-en + néhány felnőtt STOP kanalunk sincs STOP. SOS!

12 Robinson"

Így szól a szöveg. A lányok ebben bíznak — a fiúk inkább a kézügyességükben. Csakhogy... Slamó már vérszerződést kötött az akácfával, Ripus foggal próbál mélyedést faragni kanálutánzatába, Süvi pedig nekiveselkedik, hogy evőeszköznek megfelelő ágat törjön a tölgyesben. A fiatal hajtás azonban nem hagyja magát és visszaüt. Pillanatokon belül derék kis hasadás keletkezik a fiú ábrázatán...

...S közben tűz a nap, párafelhők libbennek elő az öbölből, a szúnyogok hada pedig csúfondáros harci táncot lejt a kanálfaragók körül.

Süvi már olyan, hogy hozzá képest Piszkos Fred, a kapitány akár elsőbálos koszorúsfiúnak is elmehetne... Doki néni sebhintőport szór az arcára, néhányan bekenik magukat mentholos rázókeverékkel, hogy enyhítsék a szúnyogcsípések okozta viszketést. Kinek enyhíti, kinek nem, tény, hogy a táborlakók kezdenek egészen félelmetes külsőt ölteni. Ám délre úgy-ahogy, elkészülnek a kanalak...

„Dárdát már otthon is hajítottam, de a Dunában most fürödtem először. Itt a napot is azzal kezdem, hogy úszok egy nagyot" (KOKÓ)

— Klassz ez a malacpörkölt — simogatja hasát Szuperparazita. — Ha még egy kis dinnye is kerülne valahonnan!

Üvöltés a sziget csücskéből:

— Dinnye a láthatáron!

A délibáb játszik az elcsigázott Robinsonok szemével, vagy mégsem? Lehetséges, hogy a Dunaújvárosba vasércet szállító uszályok rakománya hirtelen pirosbélű csemegévé változott?

(Folytatás a 15. oldalon)

Közösen főzzük, közösen esszük meg. Ha túl csípős, vagy ha a só hiányzik belőle, mindegy . . .

. . . mert a lényeg az, hogy valamennyien beleadjuk legjobb tudásunkat, igyekezetünket

A nyíllövő-versenyt Tell Vilmos szigeti utóda, Szuperparazita nyeri nagy fölénnyel

tizenkét ROBINSONOK

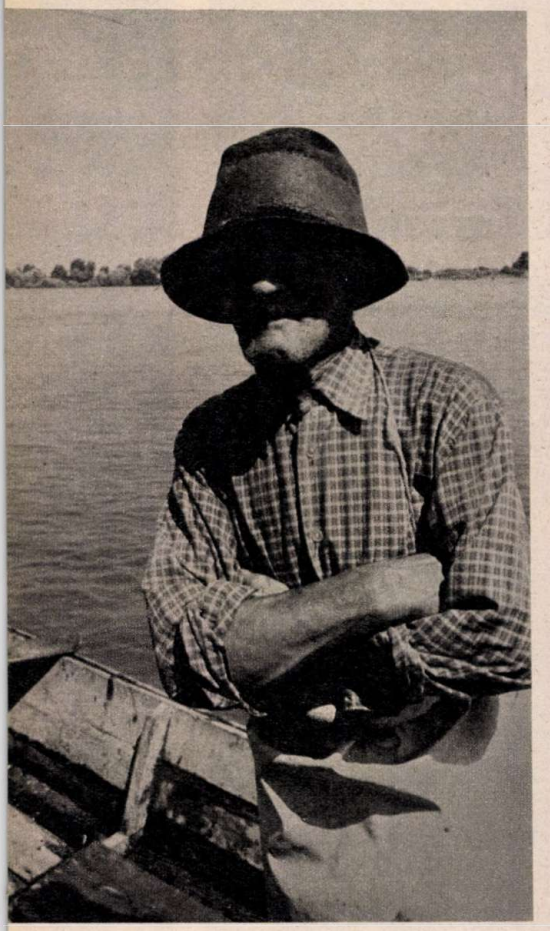

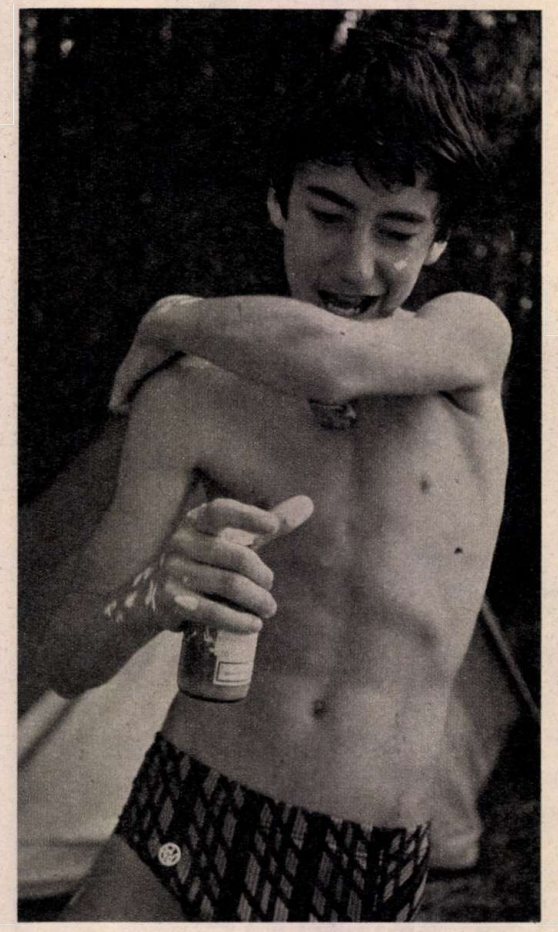

Érdekes: Feri bácsit, a 79 éves halászt nem csípik a szúnyogok. Bezzeg minket! Nem marad más hátra, csak az utólagos gyógyír, a mentholos rázókeverék . . .

„Minden olyan eredeti, klassz itt. Bár az ásóval még nehezen bánok, de idő kérdése az egész" (RIPUS)

(Folytatás a 13. oldalról)

Itt kérem, — minden lehetséges.

De Rihegi II. még ezzel is elégedetlen.

— Tudjátok, mi lenne a legjobb?

— Mi?

— A dinnyét bolhával kellene keresztezni.

— ???

— Hát azért, hogy a magok kiugráljanak belőle!

ARANY KUKORICA FUTAM

Szuperparazita másnap feladja. Pépessé csípett feje nem bírja tovább az ismétlődő szúnyogrohamokat, és arra a vakmerő elhatározásra jut, hogy a paprikáskrumplit a vízben ülve eszi meg. Éppen csak a szája látszik ki a Dunából, s előtte úszkál bádoglábaskában a finom eledel. Az élénk sodrás miatt időnként vissza kell halásznia a lábast, de ez őt a legkevésbé sem zavarja. A fényképezés annál inkább.

— Ezt ne tessék fotózni! — kiáltja rémülten. — Ha az anyukám meglátja, jaj lesz nekem!

Oppardon . . . A fényképezőgép egyébként nem sokkal később már mással van elfoglalva: startol az Arany Kukorica futam, a szigeti evezősverseny. A részletekről annyit, hogy a túlpartról kell néhány cső kukoricát elhozni, és az öbölben felállított totemoszlopra helyezni. Álljon itt örök mementóul a győztes Márna legénységének és leányságának névsora: Nyári Hegedűs, Ripus, Szuperparazita, Szigetmama, Jocó és Picur.

De ne feledkezzünk meg a flottilla másik csillagáról se, ahogy arról Slamó naplója szűkszavúan árulkodik: „Délután lemostuk hajónkat, a Balint. Este szalonnasütés és gitározás. Nekem a szalonnázás elég jól sikerült . . ."

És még egy bejegyzés, legalább olyan fontos, mint az Arany Kukorica futam: „. . . az ebéd finom volt (paprikáscsirke). A lányok elkészítették a sziget zászlaját. Ilyen: . . ." Itt egy rajz következik, de ezt inkább szóban. Szóval a zászló alapszíne kék, rajta piros kontúrral a sziget, amit zöld babérkoszorú vesz körül.

Egyszóval: gyönyörű!

A legnagyobb baj az, hogy észre sem vesszük és eltelik az egy hét. Annyi minden van még (szalonnasütés, számháború, kagylóból és csigaházból nyaklánckészítés, dárdahajítóverseny, fűszoknya-divatbemutató, nyíllövészet — ezekről inkább a képek meséljenek), és még annyi minden lehetett volna.

De ami volt, azt nem felejtjük el.

*

S végül egy közlemény, a Robinsonok megbízásából:

Köszönet Gulyás Lászlónak, a kiskunlacházi úttörőflottilla parancsnokának, Kátai Éva tanárnőnek, Fehér Laci, Kácser Zoli és Szabó Zsolt ifivezetőknek a lelkesedésükért, munkájukért. Köszönet a bölcskeieknek — a hentes, a közértes, a rendőr bácsinak — segítségükért, számtalan apró figyelmességükért.

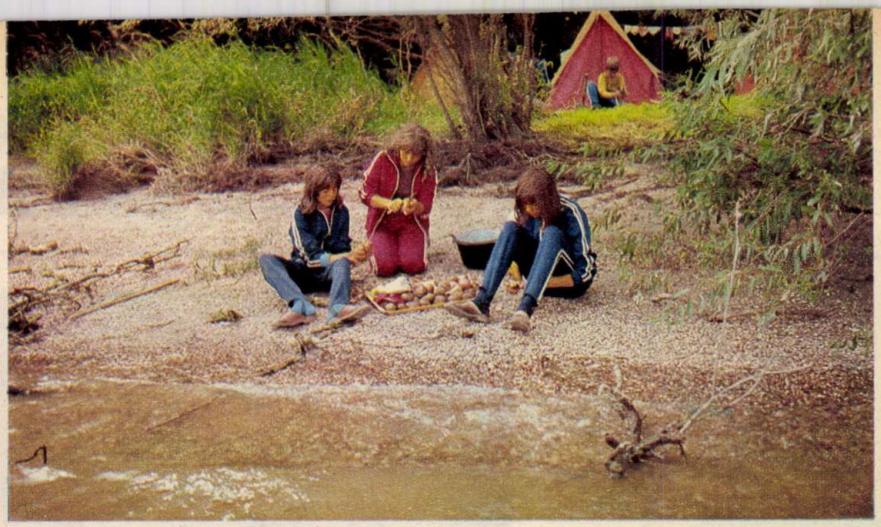

Nem érheti szó elejét: a burgon valódi folyóvízb mossák meg a sz lányok

tizenkét ROBINSONOK

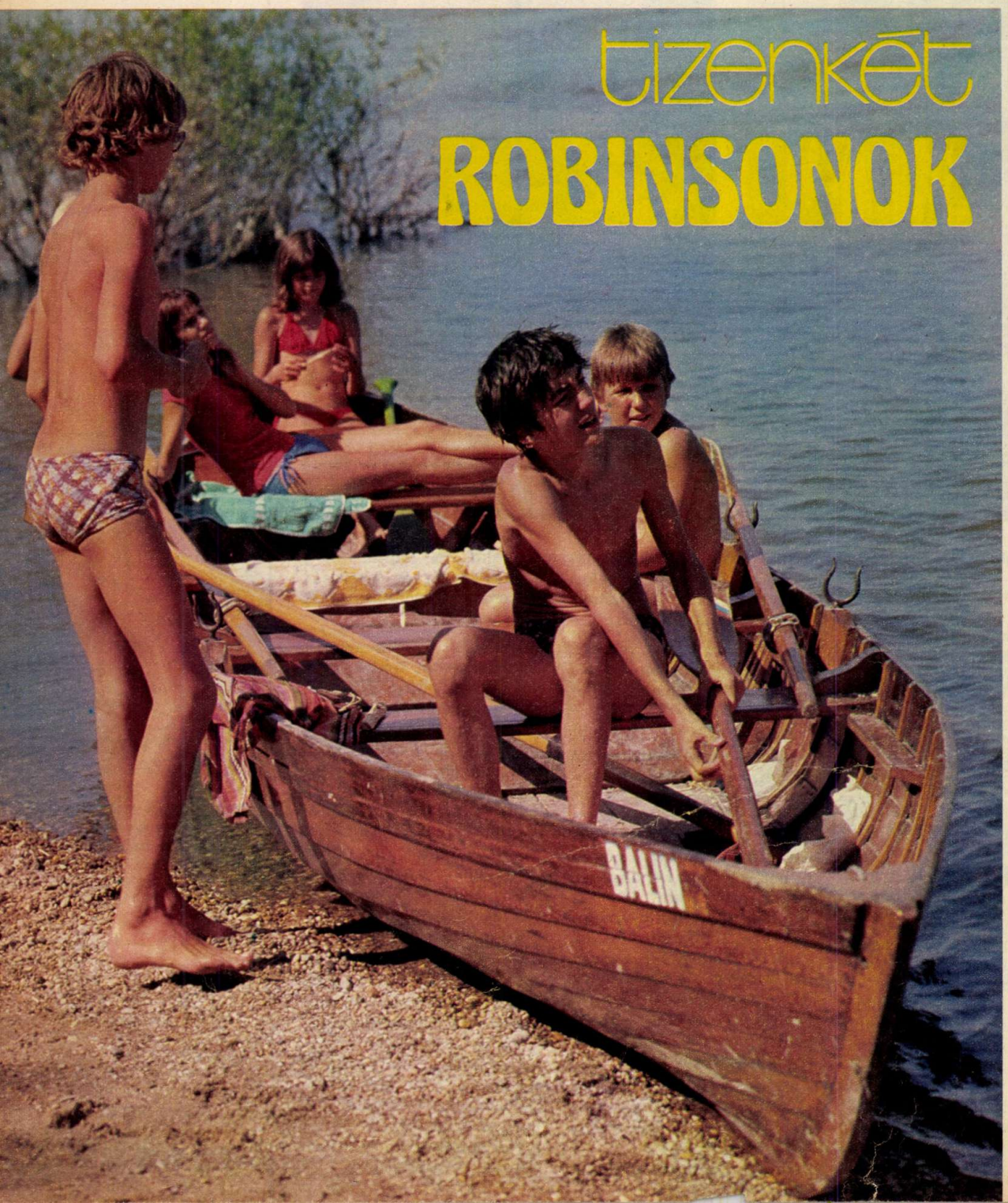

Az Arany Kukorica futam néma szemlélője a totemoszlop, mely fogkrémbajuszt is kapott

Zászlós díszkíséret mellett vonulnak a háncsszoknya divatbemutatóra Rihegiék

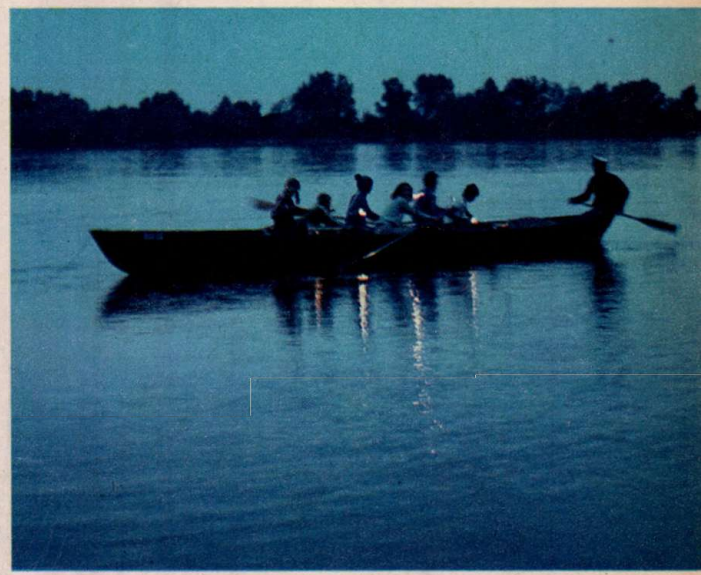

Köszönet annak a néninek, aki mindig nyitva hagyta a kaputt, hogy vizet vehessünk, annak a családnak, akinek hűtőszekrényében tárolhattuk a húst, annak a szakállas bácsinak, aki megmutatta, hol van a sziget, Golovich Lajos szerkesztő televíziós stábjának, mely filmforgatás közben nemcsak kivette részét a kalandból, hanem számtalan ötlettel gazdagította a szigetlakók hétköznapjait.

És a Pajtás szerkesztősége nevében legfőbb köszönet azoknak a szülőknek, akik ugyan hatalmas gombóccal a torkukban, de elengedték az ismeretlenbe gyerekeiket. Ennél nagyobb bizalmat újság nem kaphat.

A Robinsonok nevében:
DÉSI PÉTER

és aki a legfontosabb pillanatokat megörökítette:
GAÁL ZOLTÁN

REJTELMES SZIGET

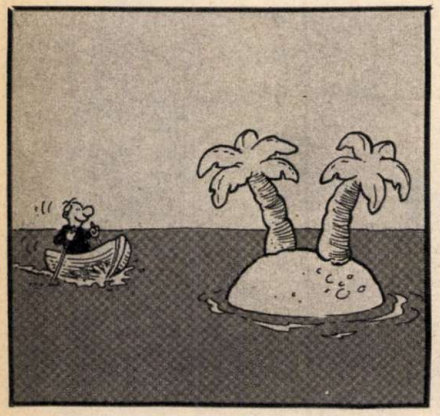

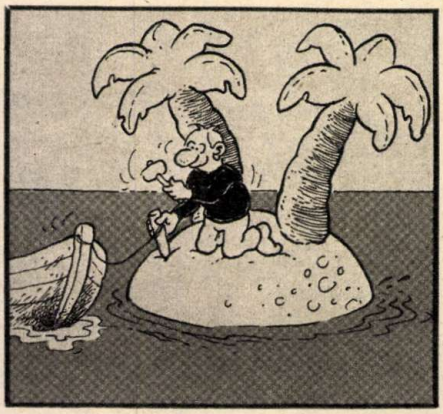

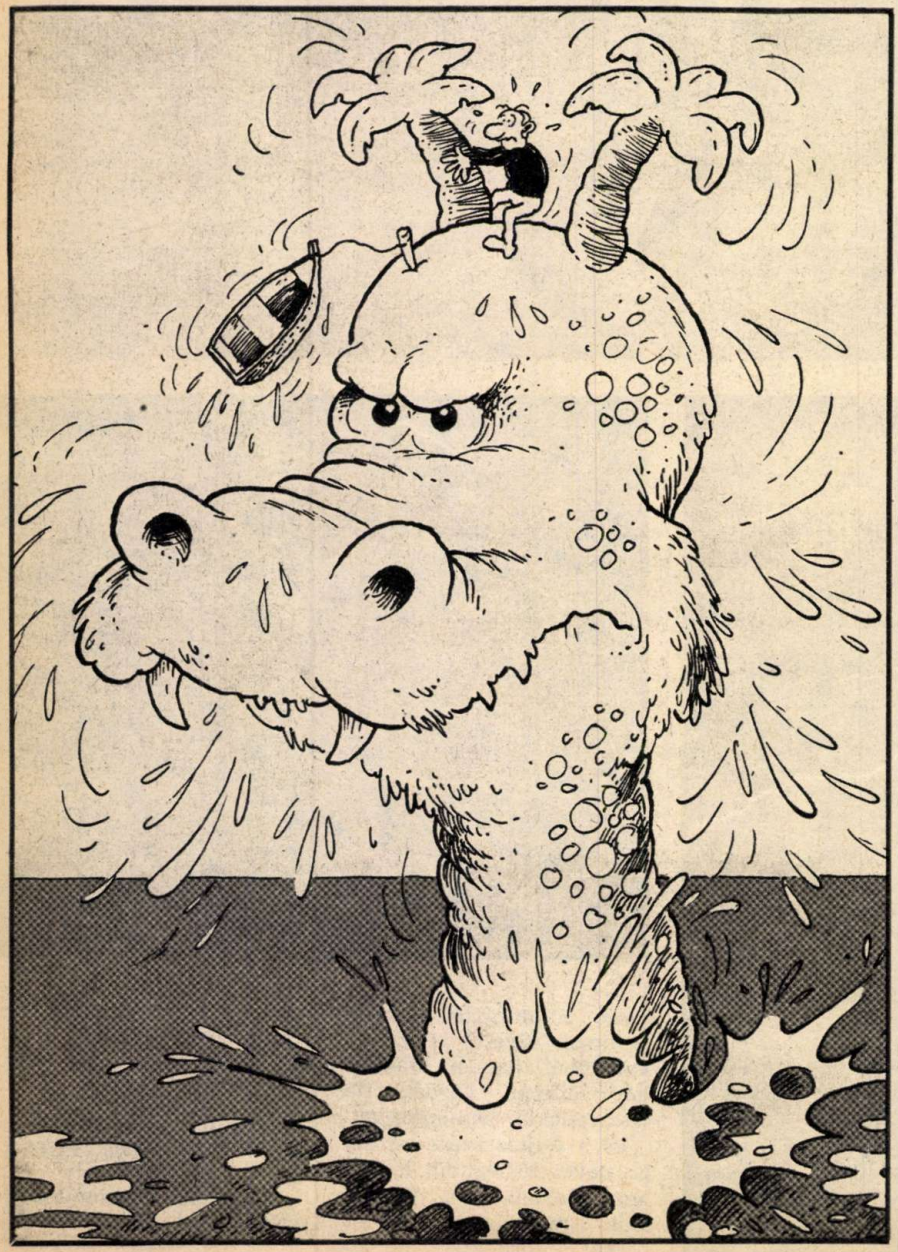

„ALKAPITÁNY IS VOLTAM!"

GYABRONKA JÓZSEF

Gyabronka Józseffel, a Madách Színház művészével a kalandról beszélgetünk.

– Mit tenne, ha néhány barátjával elmehetne hat napra egy lakatlan vidékre?

– Óriásit ugranék örömömben. És ha választani lehetne, folyó mellé mennénk. Sátrakban laknánk, csónakáznánk, pecáznánk, és bográcsban főznénk magunknak. Hetedikes koromban – az iskolai kamarakórus tagjaként – Csillebércen táboroztam. Táborozáskor izgalmas akadályversenyen vettünk részt, ahol a csúcsot – nekünk legalábbis – a főzés jelentette. Talán életem legfinomabb paprikás krumplija volt ez.

– Gyerekkorában szerette a kalandokat?

– Igen. Gyakran jártunk kirándulni az osztálytársaimmal a Gugger-hegyre. Szalonnát sütöttünk, és sötétedéskor zseblámpák fényénél kerestük a hazavezető utat. Még nem volt igazán sötét, de így izgalmasabb volt. Leginkább mégis a nagymamámnál eltöltött vakációkra emlékszem. Gyulakeszin nyaraltunk, a srácokkal csapatokat alakítottunk. Napokig kerestünk puskának alkalmas faágakat, biztonságos főhadiszállást. Kihívtuk a malomiakat, az alszegieket. Mi voltunk a ligetiek, az unokabátyám volt a kapitány.

– Mi maradt meg a hajdani kalandvágyból?

– Szeretek utazni, itthon és külföldön is. Eljárok az erdőbe futni, de már sajnos, kicsit lustább vagyok, mint hetedikes koromban. De kirándulni még most is szeretek.

G. É.

Fotó: Wagner Margit

PAJTÁS

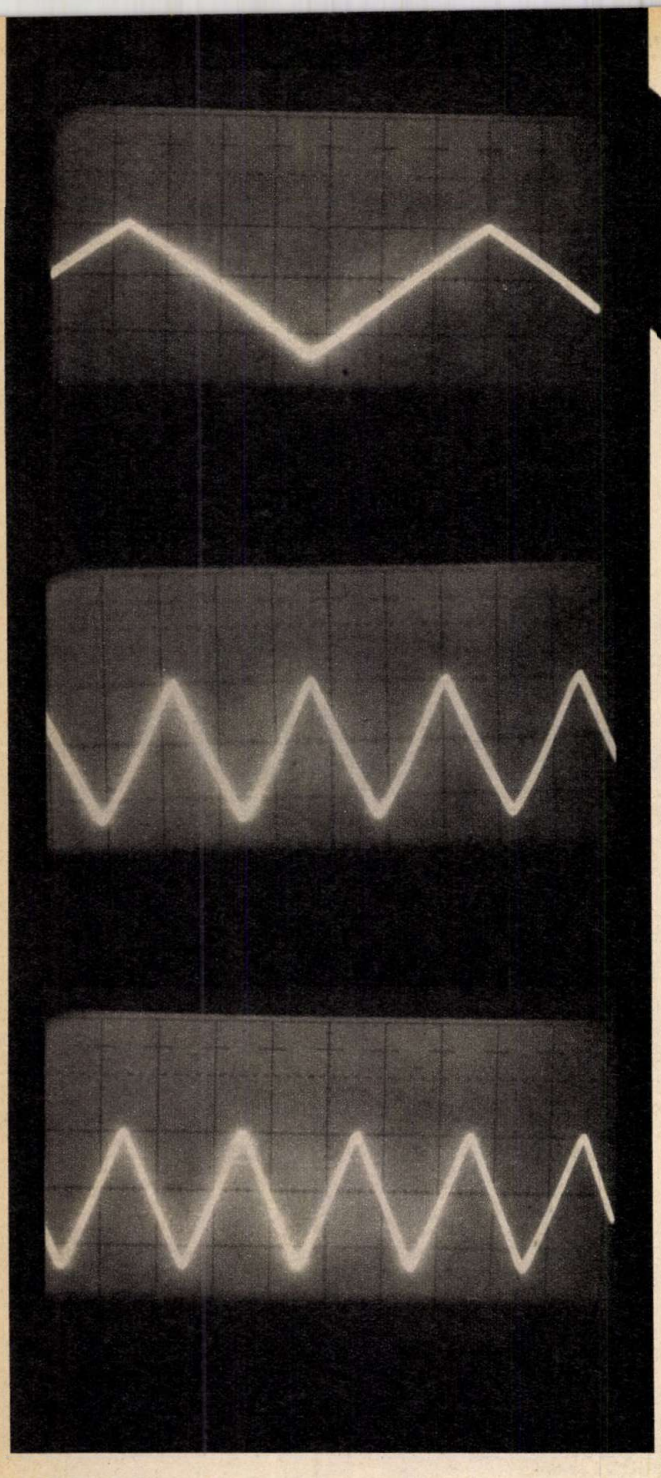

A három hang. (dó, mi, szó), amely a Boci-boci tarkához kell; ha tudnánk ilyen jeleket mutogatni, új szolmizációs abc-t teremthetnénk...

CIKK-A

SCI-FI

Izgatottan lestem a képernyőt, amelyen szabályos, de váltakozó alakú háromszögek rajzolódtak ki. Feljegyeztem az ismétlődések ritmusát, osztottam, szoroztam; betápláltam nagy agyamba — a sajátomba — az eredményt, és lázasan gondolkoztam: mire emlékeztetnek ezek a jelek? Mire hasonlítanak?

Egyben biztos voltam: értelmes lények jelzései.

Hirtelen beugrott. Megtaláltam a megoldást!

A Boci-boci tarka hangjait vetítette képernyőjére az oszcilloszkóp! De kitől erednek a jelzések?

HI-HI

— Tőlem — lépett mellém Winkler Péter hangmérnök, a Magyar Rádió elektronikus zenei stúdiójában. Kezében 240 különböző kábeldarabot tartott. Felmutatott egyet:

— És ha ezt odadugom, akkor fehér zaj keletkezik!!!

Szeme villogott, arca enyhén kipirult. Ijedtemben a nagy MOOG szintetizátor alá aléltam.

— Várj csak, ez mind semmi! — ráncigált elő Péter. — Minden hangnak más a képe. Egy zenekar pillanatonként változó, hullámzó, lüktető ábrákat varázsol a képernyőre.

HI-FI

— Jó játék! — mondtam, immár az oszcilloszkóp előtt könyökölve. — De való-e valamire ez, vagy csak üres óráitokat töltitek a hangok képesítésével?

— A műszer mérhetővé teszi a hangot; erősségét, magasságát és a hangforrások térbeli elhelyezkedését mutatja meg az oszcilliszkóp; például egy sztereó zenei felvételnél pontosan tudjuk követni szemmel is a hangszerek megszólalásának helyét.

SZTO-RI

— Kezdő hangmérnök koromban sokat dolgoztam a Zeneakadémián, ottani stúdiónkban. Szeretem a komoly zenét, zongorázni is tanultam, de a szólóhangszer-koncerteket rettentően untam. Ha ilyet kellett rögzítenem, lehalkítot-

Csillagok útjának is vélhetnénk ezt a hangrajzolatot

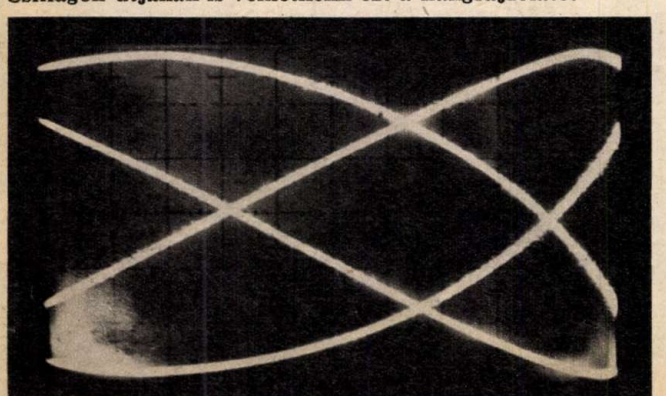

A fuvolától „hegymenetbe" kapcsolnak a hangok

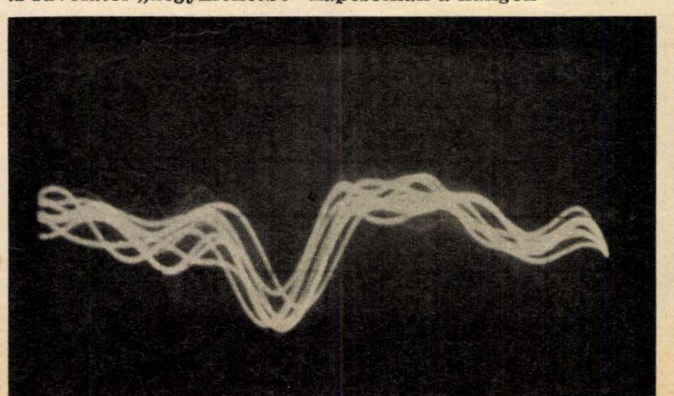

CAKKOKRŐL

tam saját ellenőrző hangszórómat — ez persze nem befolyásolta a felvételt —, és csak a műszeren figyeltem az előadást. Egy idő után úgy belejöttem, hogy képükről megismertem a hangszereket.

— Fordítva is lehetne? Vagyis át lehetne alakítani például rajzokat hanghatásokká?

— Hogyne, bár az így előállított hangok nem okoznának nagy zenei élményt. De az ötlet jó. Lehet, hogy mi most itt éppen egy új művészi eszközt találtunk fel! A fényorgona és társai mellé a képmegszólaltatót!

— Ennek emberiesített formája már régen él...

— Igen, úgy hívják, hogy zeneszerző. Technikailag lehetséges, de nem valószínű, hogy szükség lesz az ő gépesített változatára. Az elektronikus zene is egy „hangszer", amin embernek kell játszania.

Búcsúzóul eljátszottuk együtt a szintetizátoron kedvenc négykezes darabomat, a Szamárindulót. Gyönyörű képeket rajzolt a csúfondáros zene a képernyőre!

Somhegyi Béla
Fotó: Wagner Margit

A hangmérnök néha úgy érzi, mintha egy nagy magnó belsejében ülne...

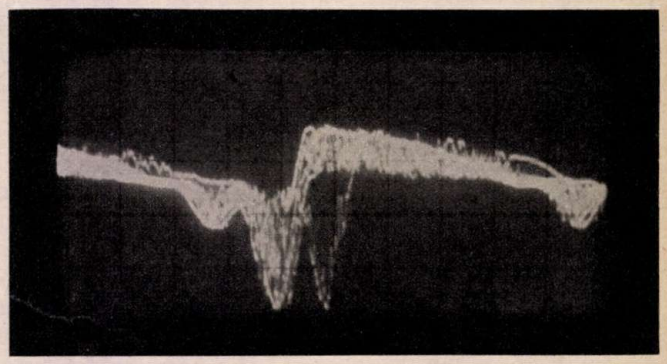

Ez a valami a semmi: a „fehér zajnak" becézett sistergés

Sok hangszer együttes játékának „arca"

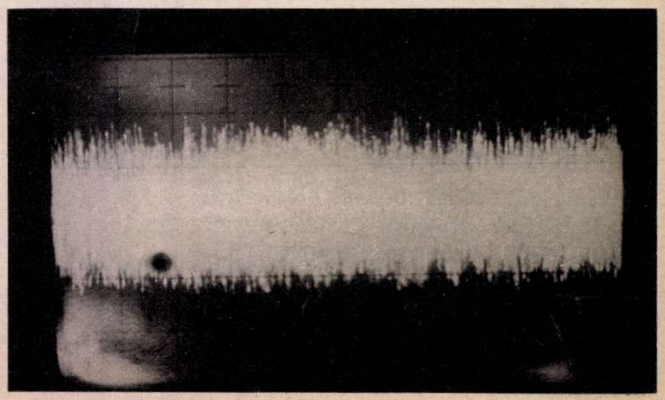

Jaj, de érdekes!

VIRÁGÉTELEK

A nagy francia hotelekben a legújabb divat a virágkonyha. A báránysültet virágmártással öntik le, az omlettet őszibarack virágokkal szolgálják fel, a levesbe liliomot, vagy kardvirágot tesznek. Ezenkívül rózsasziromból, pipacsból és sarkantyúvirágból is készítenek a szakácsok különböző ételeket. Ők maguk is beismerik azonban, hogy ezek az ételek inkább a szemnek, mint a szájnak kellemesek.

EZERÉVES MAGBÓL

Az egyik kínai botanikus kert szakemberei többezer éves lótuszmagokat csíráztattak ki, amelyeket egy ásatás során találtak.

Először hiába áztatták vízben a magokat. Még a huszadik hónapban sem volt semmi eredmény. Ekkor egy 1400 évvel ezelőtt Kínában nyomtatott recept alapján kezdték kezelni őket: a magok kicsíráztak, a kifejlődött növények pedig virágot és termést hoztak.

KIFESTŐ-ING

A kifestőkönyvek mintájára Franciaországban olyan gyerekingeket gyártanak, amelyeket éppúgy ki lehet színezni, mint a kifestőkönyveket. A vidám rajzokkal díszített pamutingekhez speciális festékeket árulnak, amelyekkel kifesthetők az ingek. Ezek a festékek tartósak — néhány órás szárítás után még a mosodai tisztítást is kiválóan tűrik.

GALAMB OTP

Az eset egy bolgár faluban történt. Damjan Goranov helybeli lakos nagyon kedvelte a galambokat. Egyszer észrevette, hogy az egyik madárnak valami baja van. Kiderült, hogy a galamb pénzdarabokat nyelt le. Begyében két 50 sztotinkást, két 20 sztotinkást és több öt és két sztotinkást talált. A „betét" teljes összege 1 leva és 65 sztotinka volt.

Mostanában felkeressük majd néhányszor Fiktív professzort. Látogatásaink kétféle óriási előnnyel járnak. Egyrészt – mint azt a neve is mutatja – Fiktív professzor kitalált személy, tehát bármikor hajlandó a rendelkezésünkre állni. Másrészt a professzor bármilyen témáról szívesen beszél, méghozzá úgy, hogy mondanivalóját nem köti gúzsba holmi szigorú tudományos nyelvezet, emellett nem ragaszkodik görcsösen a száraz, matematikai pontosságú előrelátáshoz...

RIPORTER: Szeretettel köszöntjük szerkesztőségünkben Fiktív professzort, korunk egyik kiemelkedő fantazmagorikusát, aki frappáns vízióival már eddig is sokszor ejtette ámulatba a közvéleményt. Most arra kérjük, foglalja össze röviden számunkra, hogyan látja ön, kedves professzor úr, a televíziózás jövőjét?

PROFESSZOR: Öö... már vártam a kérdést. Ha jól emlékszem, meg is beszéltük, hogy erről lesz szó. Szóval a televíziózás jövője nem lehet más, mint biztosítani a nézők választási lehetőségeinek egyre növekvő számát. Ha egyetlen mondatban akarom kifejezni a dolog lényegét...

RIPORTER: Kedves professzor úr... azt hiszem, hogy itt érdemes megállni egy pillanatra. Tehát mit is ért ön pontosabban a nézők választási lehetőségein?

PROFESSZOR: Nézzük a jelenlegi helyzetet. Ma ugyebár a néző mindössze kétféle lehetőség között választhat. Vagy bekapcsolja a készüléket, vagy kikapcsolja. Nem mondom, ez is óriási fejlődés ahhoz az idillikus korszakhoz képest, amikor még egyáltalán nem volt televízió. Atyai nagybátyám, bizonyos Nepál Péter elképesztően szűk körben ismert ugyan, de van egy

FIGYELEM!

1981-82-es tanévre a 14. életévét betöltött és általános iskolát végzett lányokat, fiúkat **szövőnek, villanyszerelő, forgácsoló, szerkezeti lakatos, textilipari gépszerelő** szakmákra beiskolázunk ipari tanulónak.

Tanulmányi idő 3 év

Juttatások:

Villanyszerelő, műszerész szakmákban 250 Ft, többi szakmákban 500 Ft társadalmi ösztöndíj.

Ezen kívül a tanulmányi eredménytől függően 410—620 Ft tanulmányi ösztöndíj, plusz 130 Ft jövedelempótlék.

Ingyenes munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Ebédet 3 Ft-ért biztosítunk az iskolában és üzemi gyakorlat idejére a gyárban. Vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás évente egy alkalommal. Kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga a letétele után szövő munkakörben 5 százalék szakmunkáspótlékkal 2800—4500 Ft/hó, többi munkakörben bérbesorolási kategóriától függően alakul a kereset. Továbbtanulást támogatjuk.

Jelentkezni lehet személyesen, szombat kivételével bármely munkanapon 8—15 óráig. Levélre részletes tájékoztatást küldünk.

Cím:

PATEX
ANGYALFÖLDI SZÖVŐGYÁR
személyzeti osztály

1135 Budapest XIII., Fáy u. 81—83.

TÉVÉ-VÍZIÓ

örökbecsű megállapítása. „Én mondom neked – szokta nekem mondani –, hogy van ezen a televízión egy csodálatos szerkezet... a kapcsológomb!" Há-há-há!...

RIPORTER: He-he. És most, ezután a kétségkívül pihentető kitérő után talán folytatná drága professzor úr... Tehát egyelőre két választási lehetőségünk van, ugyebár...

PROFESSZOR: No, azért nem ilyen sötét a helyzet. I-es program, II-es program... néhány külföldi adó is bejön. És akkor a chromatikus technikáról még nem is beszéltem. Bár ahogy Petúnia néni szokta mondani, aki pedig szintén nem tartozik a szakma óriásai közé: nincs siralmasabb, mintha szép színesben adnak egy teljesen szürke műsort, hi-hi-hi...

RIPORTER: Petúnia néni téziseit talán majd egy más alkalommal, drága professzor úr. Inkább a chromatikus technikáról szeretnénk hallani valamit, bármi legyen is az.

PROFESSZOR: Hiszen arról beszélek. Színes adás. Egy lépéssel közelebb a valósághoz. Egy választási lehetőséggel ismét több.

RIPORTER: Szökkenjünk előre az időben, mondjuk az ezredfordulóig...

PROFESSZOR: ...úgy érzem, hogy a következő lépés a szagos műsorok bevezetése lesz.

RIPORTER: Szagos... nahát ez igazán érdekes! Ezek szerint, ha egy tévéfilmen kávéznak majd a jövőben, akkor a néző érezni fogja a kávé illatát?

PROFESSZOR: Is. De ha mondjuk két állatgondozó kávézgat a hiénák ketrece mellett, akkor azt is.

RIPORTER: Maradandó élmény lesz, az már biztos. És... hogyan tovább?

PROFESSZOR: Csak így ülve. Ahogy eddig, ha magának is megfelel.

RIPORTER: Hiába, no. A tudomány emberei nincsenek híján a sziporkázó szellemességnek... A kérdés természetesen a televízió további jövőjére vonatkozott.

PROFESSZOR: Vagy úgy...! Nos, a kétdimenziós képet előbb-utóbb felváltja majd a háromdimenziós, plasztikus, térhatású kép. Gondoljon a holográfiára.

RIPORTER: (némi erőlködés után) Nem megy.

PROFESSZOR: Bizonyos fényképfelvételek polarizált fénnyel, azaz lézerrel megvilágítva a tárgy háromdimenziós képét adják. Mindössze ezt az eljárást kell a tévékészülék katódsugarával szintetizálni valamilyen boszorkányos módon, és így a sikluminescencia átalakítható lesz a tér kvalitásaival bíró...

RIPORTER: Aha! Csoda, hogy eddig nem jöttek rá.

PROFESSZOR: Tehát, ami a háromdimenziós készüléket illeti, azt leginkább egy olyan terráriumhoz hasonlíthatnók, amelynek folyton változik a műsora. Kivéve persze, ha az elnyűhetetlen Cousteau kapitány kalandjait adják, mert akkor inkább akváriumhoz fog hasonlítani, he-he-he. Na, mit szól? Milyen hasonlatokat tudok, mi?

RIPORTER: Professzor úr, esküszöm, hogy ön Európa legjobb... öö... hasonlatozója... vagy mi. De ne torpanjunk meg az ezredfordulónál! Ha méltóztatna még messzebbre pillantani úgy ötven vagy száz évvel...

PROFESSZOR: A „terrárium" eltűnik, csak a műsor marad a szobában. Természetesen szabályozható méretekben...

RIPORTER: Ezt úgy értsük aranyos professzor úr, hogy mondjuk a könyvespolc és a vitrines szekrény között zajlik majd a foci-világbajnokság döntője? Hogy földrengés pusztít az ágyamon? Vagy netán le akarok ülni az egyik fotelba, de nem tehetem, mert ott éppen az egri vár ostroma folyik?

PROFESSZOR: Nézze, ha pontosan ismerném az Ön szobájának berendezését, úgy a 2050-ik év körül, akkor határozottabb választ adhatnék. Így csak annyit mondhatok, hogy nagyjából igen.

RIPORTER: Pompás. De mi lesz a rémekkel, a szörnyekkel, a... a boszorkányokkal? Nem szeretem őket a szobámban.

PROFESSZOR: Csak semmi pánik, gyermekem. Igyon egy pohár vizet. Mondanom sem kell, hogy abban a boldog korszakban már olyan műsort nézhet, amilyet éppen akar. A központi adó minden kívánságát teljesíteni fogja. Mindent megtudhat, mindent megnézhet, mindenről értesülhet. Bár erről eszembe jut az agg Kajuha bácsi. Nem mondom, Isaac Newton picivel ismertebb név, de az agg Kajuha bácsi tétele se kutya, miszerint: csodálkozom, hogy még élek, de addig élek, amíg tudok csodálkozni! Na...? Milyen voltam?

RIPORTER: És... gondolja, hogy ez lesz a televízió csúcsa?

PROFESSZOR: Dehogy! Eljön az idő, amikor a néző megszűnik néző lenni. Ellenben cselekvő részese lesz az általa kiválasztott eseménynek. Gólt lőhet a VB-döntőn, lehet Napóleon Austerlitznél, vagy Waterloo-nál, vadászhat banditákra a Grand Canyon sziklái között... Egyszóval, azt tehet, amit akar.

RIPORTER: De hát... ez nem egészen veszélytelen móka, professzor úr...!

PROFESSZOR: Úgy látszik, hiába idéztem az imént atyai nagybátyám, bizonyos Nepál Péter lánglelkű szavait, miszerint van a televízión egy csodálatos szerkezet. A kapcsológomb!... És ez 2100-ban is rajta lesz...

Cser Gábor

NYOLCADIKOSOK!

Pályaválasztástokhoz figyelmetekbe ajánljuk, hogy a CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR jó lehetőséget kínál a szakma tanulásához. Fiúk jelentkezését várjuk vegyianyag-gyártó (gyógyszergyártó), lakatos, hegesztő, villanyszerelő, esztergályos, csőhálózat-szerelő szakmunkástanulónak. Lányokat vegyianyag-gyártó (gyógyszergyártó) tanulónak veszünk fel.

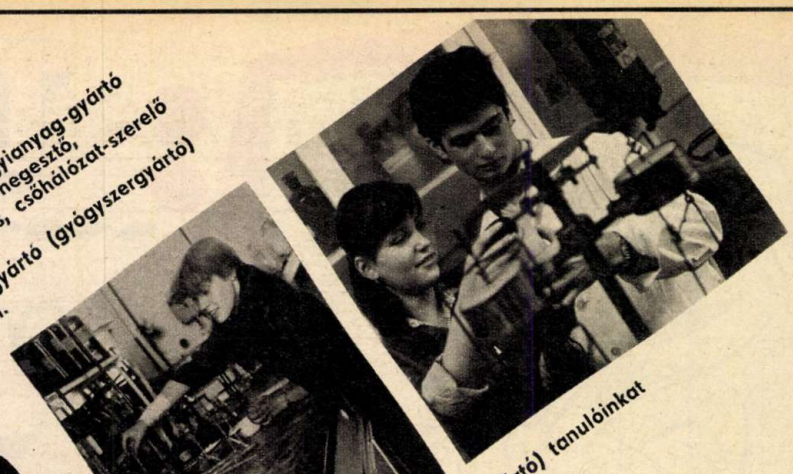

Vegyianyag-gyártó (gyógyszergyártó) tanulóinkat korszerű tanlaboratóriumban, vegyianyag-gyártó tanműhelyben képezzük. Vállalati ösztöndíj. A római-parti csónakházunkban sportfelszerelésekről is gondoskodunk.

Címünk: CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR Budapest IV., Tó u. 1–5. oktatási osztály. Telefon: 690-900/531-es mellék és CHINOIN NAGYTÉTÉNYI GYÁREGYSÉG Budapest XXII. (Nagytétény), Bányalég u. 2. személyzeti osztály. Írásbeli jelentkezés: 1325 Budapest, Postafiók 110.

VÁRUNK BENNETEKET!

Tudjátok-e, hogy a szép színes varró- és kézimunkacérna előállításához jó minőségű fonalra van szükség?

A fonás az emberiség egyik legősibb mestersége. Ma már azonban a fonalat nem rokkán, hanem szakmunkások modern, nagy teljesítményű gépeken, korszerű üzemben állítják elő.

Általános iskolát végzett lányokat 3 év alatt FONÓ szakmára képezünk ki, fiúkat pedig textil- és ruházati-ipari gépkezelő szakmára.

Három nap elméleti oktatás az iskolában, három nap gyakorlati a **PFV ÚJPESTI CÉRNAGYÁRÁBAN.**

Figyelmedbe ajánljuk a következőket:

– A tanulmányi eredménytől függően a tanulóbér 350–560,– Ft.

– Az ösztöndíj: 500,– Ft.

– 5 Ft napi térítésért kollégiumi elhelyezést biztosítunk (lakás és háromszori étkezés);

– tankönyvek, tanszerek;

– munkaköpeny, iskolaköpeny;

– diákbérlet;

– hazautazásnál évente 6 alkalommal 50% utazási kedvezmény.

Szakmunkásvizsga után jó kereseti lehetőséggel alkalmazunk.

Korszerű, új leányotthonunkban szállásról is gondoskodunk. A továbbtanulást segítjük és ösztönözzük.

Kérjük, hogy továbbtanulási lapjaitokat a gyár címére küldjétek.

PFV. ÚJPESTI CÉRNAGYÁR
személyzeti és oktatási osztály, Budapest, Váci út 91. 1044

8. OSZTÁLYOS ÉS ÁLTALÁNOS ISKOLÁT VÉGZETT LÁNYOK FIGYELEM!

Gyárunk 1959 óta képez fonóipari szakmunkásokat. A szakmunkásképző hároméves. A fonómunka minden gépére szakmunkásképesítést ad. Felvételt nyerhet minden egészséges, 14—15 éves, általános iskolát végzett lány. A tanítás 1981. szeptember 1-től indul!

FELVÉTELI VIZSGA NINCS!

Jól képzett nevelők, tanárok és gyakorlati oktatók segítséget nyújtanak a vizsga sikeres letételéhez a szakmát megszerető, szorgalmas tanulóknak.

JUTTATÁSOK:

— teljes ellátás (napi háromszori étkezés) napi 5,— Ft térítésért.

A három tanév idejére ingyenes:

— a leányotthonban a lakás, a tankönyv, a tanszerek,
— a munkaruha, a fejkendő, a munkacipő és az iskolaköpeny.

Ezeken felül minden tanulónak adunk tanulmányi ösztöndíjat: havi 350—720 forintot (a tanulmányi eredménytől függően) és szociális ösztöndíjat: havi 500 forintot.

A szakmunkásvizsga letétele után a kereseti lehetőség 3200—4400 forint között van.

Részletes tájékoztatónkat kérésre postafordultával megküldjük. Ha úgy határozol, hogy hozzánk jössz szakmunkástanulónak, akkor a „továbbtanulási jelentkezési lap"-ra ezt írd:

„FONÓSZAKMA"
PFV LŐRINCI GYÁR
A jelentkezési lapot kérjük, hogy PFV Lőrinci Gyár, személyzeti és oktatási osztály, Budapest, Gyömrői út 85—91. 1183 címre küldd. Várjuk jelentkezésedet!

A Fővárosi Szerelőipari Vállalat az 1981—82-es tanévre beiskoláz szakmunkástanulónak általános iskolát végzett fiúkat a következő szakmába:

Villanyszerelő,
víz- és gázszerelő,
központifűtés-szerelő,
vas- és fémszerkezeti lakatos,
kőműves.

Vidéki tanulók részére saját kollégiumunkban teljes ellátást adunk.

Tanulóinkkal minden szakmában társadalmi ösztöndíjszerződést kötünk.

Jelentkezés:
Fővárosi Szerelőipari Vállalat
1097 Budapest IX.,
Koppány u. 5—11.
Telefon: 336-560/46-os mellék.

FŐSZER

FIATALOK FIGYELEM!

Általános iskolai végzettséggel rendelkező **lányokat** felveszünk az 1981—82-es tanévre fonó és szövő, **fiúkat** textil- és ruházatiipari gépszerelő, géplakatos és villanyszerelő szakmunkástanulónak.

Felső korhatár: 15 év

Tanulóidő 3 év

Társadalmi ösztöndíj: 500 Ft
Társadalmi ösztöndíj: eredménytől függően havi 350—550 Ft
Ösztöndíjkiegészítés: 190 Ft
Teljes ellátás havi 210 Ft-ért. Kollégiumi elhelyezés, tankönyv és munkaruha díjmentesen.

Szakmunkásvizsga után a havi kereseti lehetőség 3500—4000 Ft

Jelentkezni lehet szombat kivételével bármely munkanapon 7 órától fél 4 óráig személyesen.

Levélre részletes tájékoztatást küldünk.

A gyár címe: **PNYV MAGYAR PAMUTIPAR személyzeti és oktatási osztály, Budapest, Erkel utca 30. 1046**
Telefon: 639-111/115-ös vagy 224-es mellék

»CSILLAGSZÓRÓK«-KESZTYŰBEN

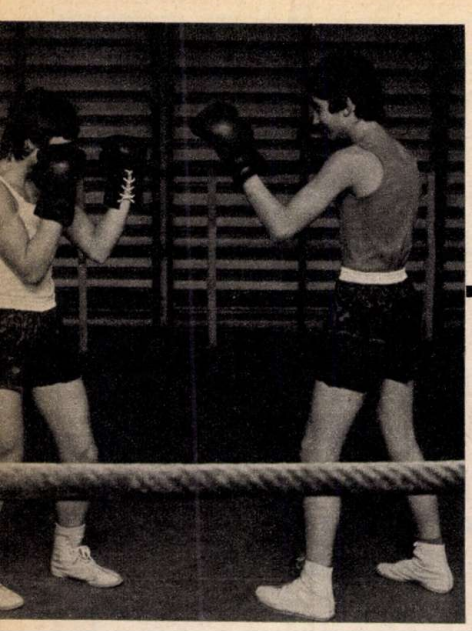

„Ökölvivóiskolánk"-ban a KSI növendékei az alapállást mutatják be

Az ökölvívás talán az egyik legősibb sportág. Már az ókorban is, az olimpiákon és a cirkuszi játékokon, kedvelt látványosság volt. Persze, akkoriban más szabályok szerint mérkőztek a küzdő felek, öklüket például érből készült lemez borította. A mai ökölvívás első szabályait a XVIII. században dolgozták ki, széles körű elterjedése azonban csak 1872-ben kezdődött el, amikor kötelezővé tették a párnázott bőrkesztyűk használatát. Az ökölvívás szabályai szerint csak a csípővonal feletti testrészekre lehet ütni, tilos nyílt tenyérrel, csuklóval, alkarral csépelni az ellenfelet. A szigorú korlátozások az ökölvívók egészségét hivatottak védeni, ám ezek ellenére is megesik, hogy egy-egy ütés nyomán a csillagokat látja a sportoló. Meglehetősen sok és heves vita kíséri emiatt ezt a férfias, izgalmas sportágat. Több országban betiltották, legutóbb pedig a moszkvai olimpia után azt javasolták, hogy az amatőrök összecsapásán legyen kötelező a fejvédő használata. Nem vitás, a fejvédő óv az összekoccanásokból adódó bőrsérülésektől, kiküszöbölné, hogy az ütéstől eleső versenyző estében a padlóba verje a fejét, s így súlyosabb sérülést szenvedjen.

A sérülések igazi ellenszere azonban a helyes és alapos felkészülésben rejlik. Csakis a megfelelő ellenállóképesség, a védekezés tökéletes elsajátítása védheti meg az ökölvívót a szorító veszélyeitől.

Tehát minden újoncnak ezt kell jól a fejébe vésnie, amikor először megy ökölvívóedzésre, ahol nemcsak választott sportága fortélyait, a különböző ütésfajtákat, a helyes szorítóbeli mozgást sajátítja el, hanem jellemét is megszilárdíthatja, kitartásra, önfegyelemre is szert tehet.

B. F.
Fotó: Szalay Béla

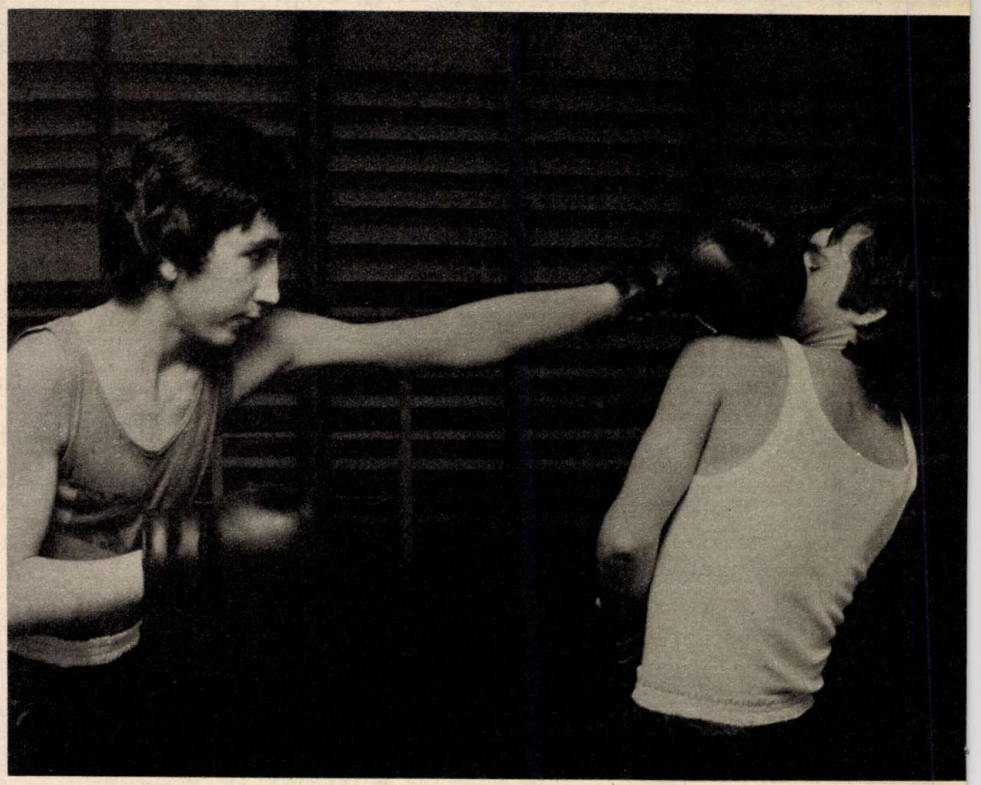

A védekezés tökéletes elsajátítása nagyon lényeges. Íme egy szép balegyenes hárítása a fej hátrahúzásával

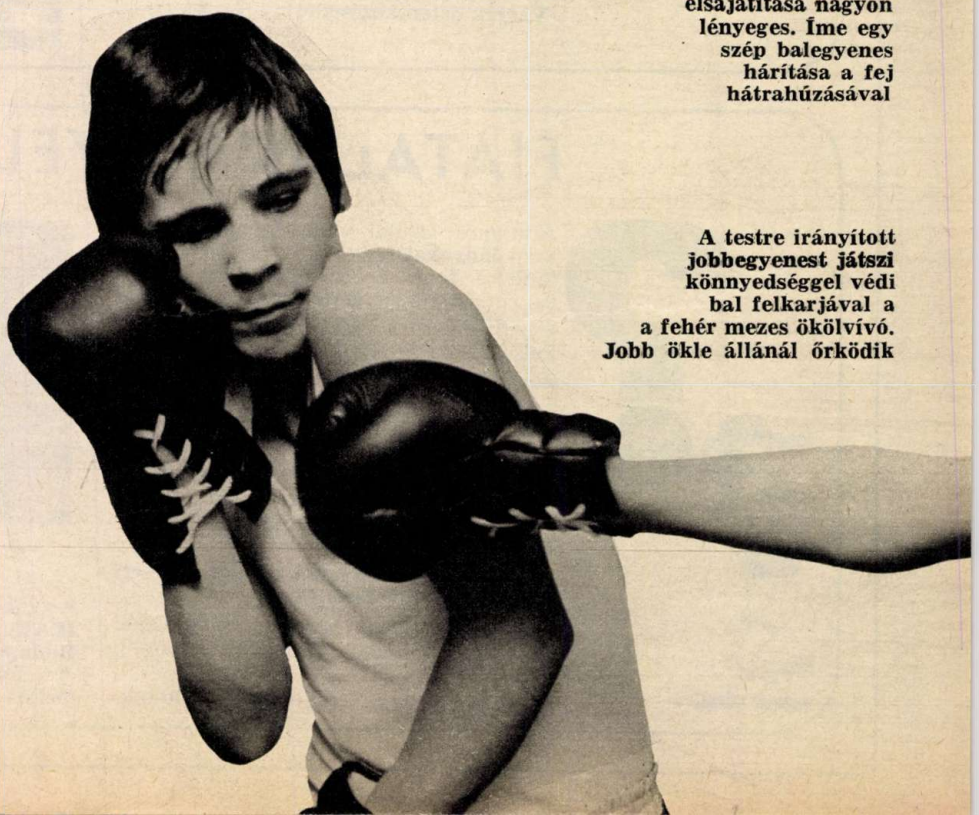

A testre irányított jobbegyenest játszi könnyedséggel védi bal felkarjával a a fehér mezes ökölvívó. Jobb ökle állánál őrködik

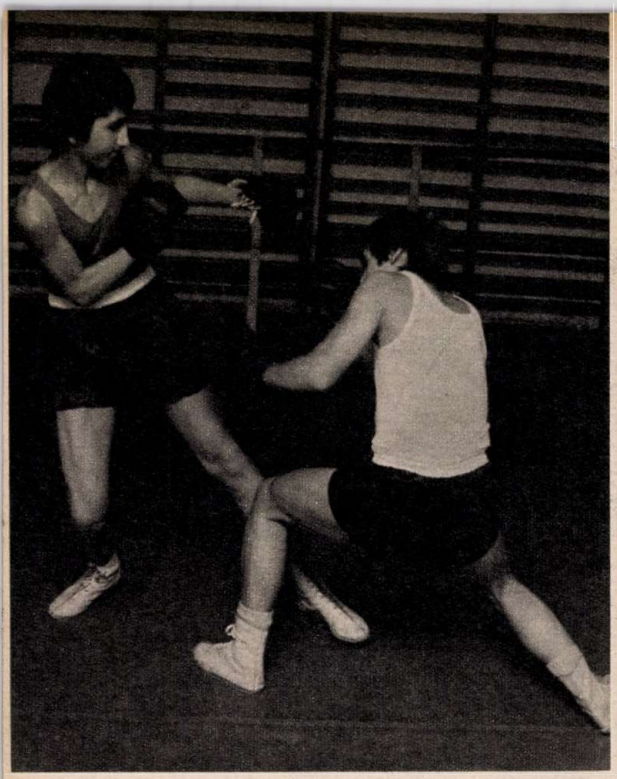

A balegyenes nem
ér célba, fennakad
az arc elé emelt kesztyűn

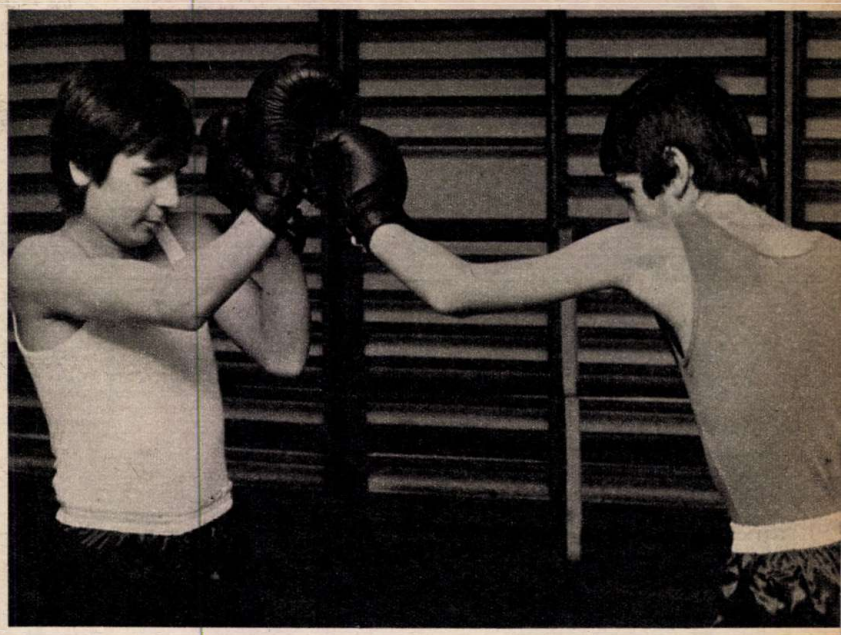

A zúgó bal horog
egyik legjobb
ellenszere az
elhajlás, amelyből
máris indítani lehet
az ellentámadást

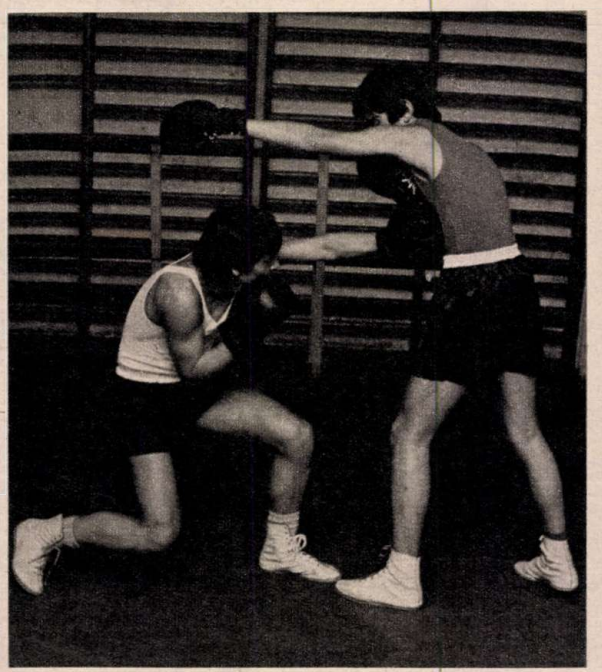

A balegyenes elsüvít
a leguggoló ökölvívó
feje fölött, az ő
balegyenese viszont
pontosan ül ellenfele
gyomorszáján

Aki elfárad, gyakran
keres menedéket
fogásban.
Azt is gyakorolni
kell, hogyan lehet
szabadulni ebből

TÖPRENGŐ

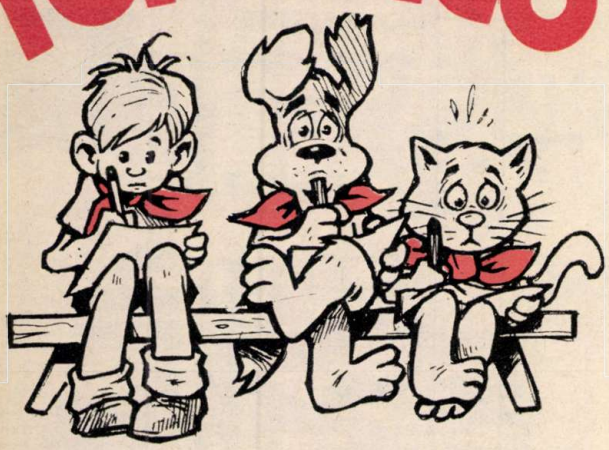

AZ A-TÓL el kell jutni az I-ig, de nem az ABC sorrendjében. Egy közös részlet, vagy tárgy segítségével haladhatsz előre. Például: az A-val jelzett kép virágja megtalálható az E-n is. És így tovább!

A KÉPEN LÁTHATÓ öt különböző nemzetiségű gyerek. Keresd meg, ki melyik házban lakik, s melyik állat jellemző az országára!

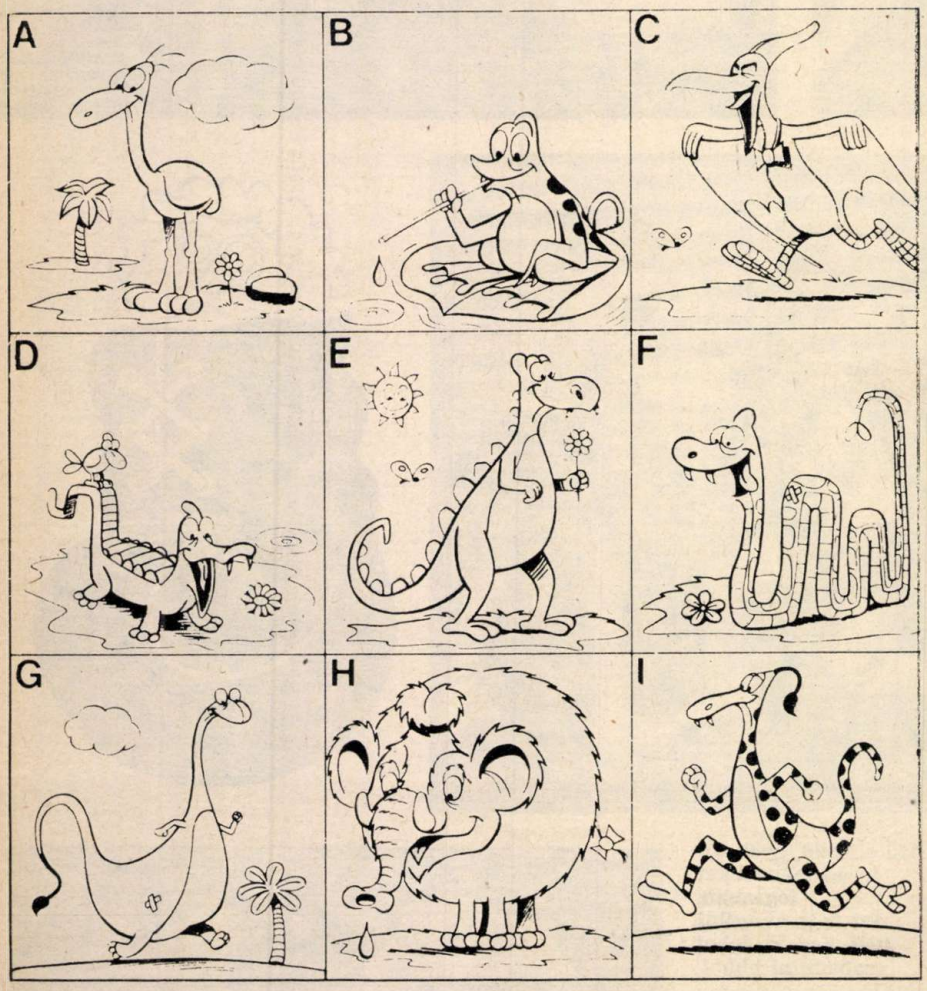

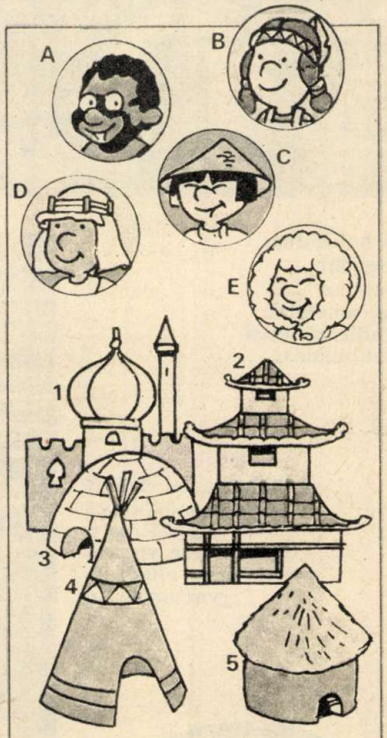

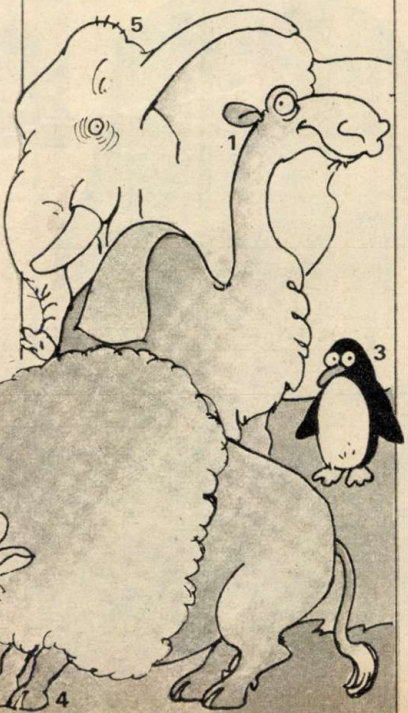

M. SZILLUS ELEK TURA

NÉVJEGY: Vajon ez a fiú milyen úttörőprogramra nevez be? Megtudod, ha a névjegy betűit megfelelő sorrendbe rakod.

A rejtvények megfejtését csak postai levelezőlapon küldd be! Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni – és azok jók –, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson. Beküldési határidő: 1980. szeptember 30.

A NYOLC ábra közül melyik kettő azonos?

KÉP- ÉS BETŰREJTVÉNYEK. Mindegyikből egy csapatnévadót, történelmünk kiemelkedő személyiségét ismersz meg.

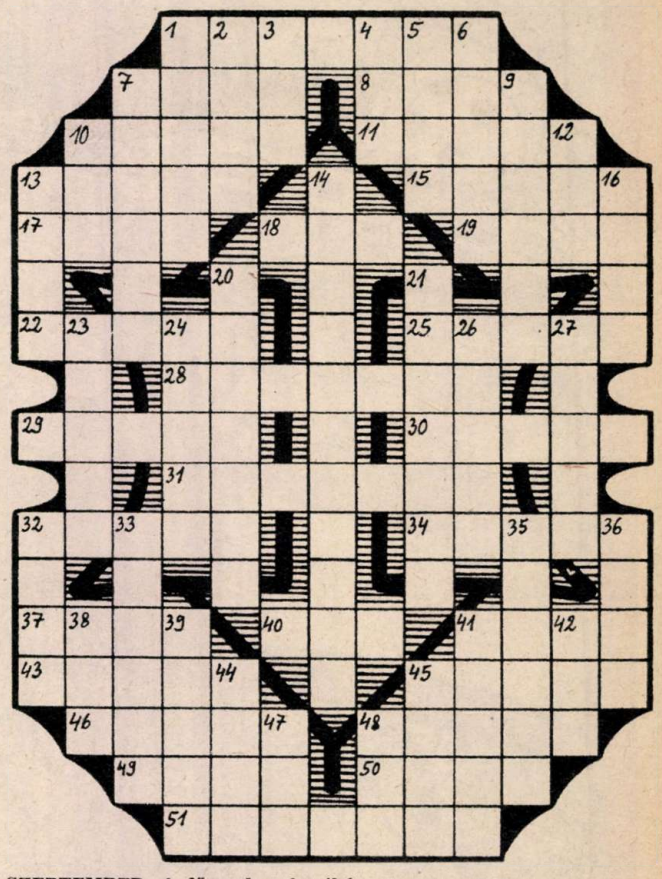

SZEPTEMBER. A fősorok valamiképpen kapcsolatban vannak ezzel a hónappal. Beküldendő hát a vízszintes 1., 51. és a függőleges 14., 33., 36. sorok megfejtése.

VÍZSZINTES: 1. Ilyenkor már nincs itt ez a madár, névelővel. 7. Öreg lakás. 8. ...-kótya. 10. Lánynév becézve. 11. Váratlanul támadja meg. 13. A János vitéz című daljáték egyik szereplője, névelővel. 15. Vizes ruhát kitesz száradni. 17. Egy betű híján Kassa. 18. Nem itt. 19. Birtoka vége! 22. Segít a búza betakarításánál. 25. A MÁV-nak is van, a MALÉV-nek is van. 28. Tanította. 29. A lódarázs közepe! 30. A turisták szívesen mennek erre a tetőre! (az utolsó kockában kettős betű). 31. Unalmas, ritkábban használt kifejezéssel. 32. Jugoszláv folyó. 34. Árpát tisztítanak vele. 37. Dal. 40. Csapadék. 41. Még ne menj el. 43. Ne háborgasd az... 45. A Szovjetunió egyik népe, visszafelé. 46. A termést adó szántóföldön pusztít. 48. Régi mesterség, ma gyakori családnév. 49. Nagy Tamás és Rácz Árpád monogramja. 50. Ritka női név. 51. Ez a gyümölcs ilyenkor érik, névelővel.

FÜGGŐLEGES: 1. Balatoni fürdőhely. 2. Lónév. 3. Szántóeszköz. 4. Kos betűi keverve. 5. Ház körüli virágos- vagy termőterület. 6. Magot szór a földbe. 9. Földrészünk. 10. Seb betűi, keverve. 12. Lyuk népiesen. 13. Azonos magánhangzók. 14. Egy jól ismert költemény első sorának négy szava. (most időszerű ez a vers). 16. Dunántúli város. 20. Ravasz állatnak. 21. Gépkocsiban levő időmérő. 23. Törlünk vele. 24. Lengyel kisváros (Kopernikusz szülővárosa). 26. Híres olasz költő (Liszt Ferenc szimfonikus költeményt írt róla). 27. Testedzés. 32. Nagy folyónk. 33. Az ismert költemény első sorának ötödik, hatodik szava. 35. Zsineg. 36. Az ismert költemény első sorának befejező szava, visszafelé. 38. Romániai folyó 39. Ütőér. 41. Őrhely, régiesen. 42. Kar betűi keverve. 44. Ma már kevésbé ismert szó a Toldi első versszakában. 47. Hőemelkedés. 48. V. R. L.

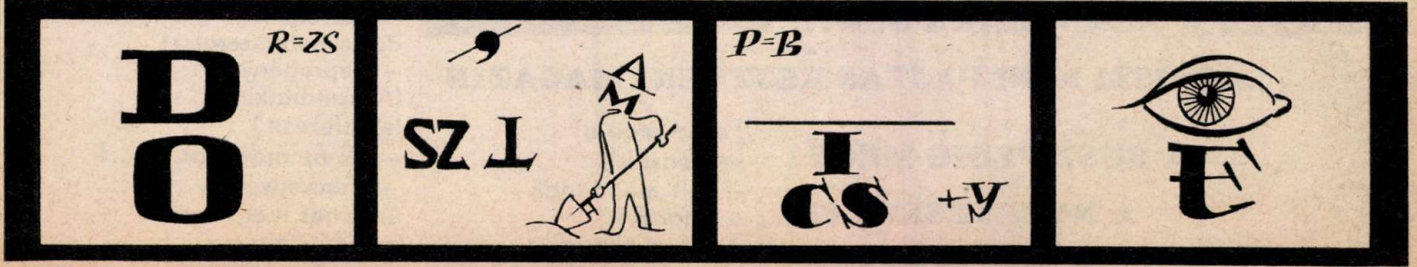

SZERVUSZ REJTVÉNY-BUSZ!

JÖN! NEMSOKÁRA JÖN...

...AZ ŐSZI MINI PAJTÁS REJTVÉNYMAGAZIN

A BUSZ PEDIG MEGY!

A NYERTESEKKEL,

– KÜLFÖLDI UTAZÁSRA!

Fejtsd meg a rejtvényeit!
– Mit mondanak a sztárok?
Amit te akarsz!
(Agnetha az ABBA-ból, Kojak, Muhammed Ali, Björn Borg . . .)
– Neoton és a hajók famíliája
– Kicsoda? (sportfejtörő)
– Fifikus fizikus
– Szeretlek, de te nem szeretsz!
– Képregény! (A banditakirály leleplezése.)
– Mi az ördög az a . . .?
– Filmrejtvény
Érdemes megvenni a Mini Pajtás Rejtvénymagazint!

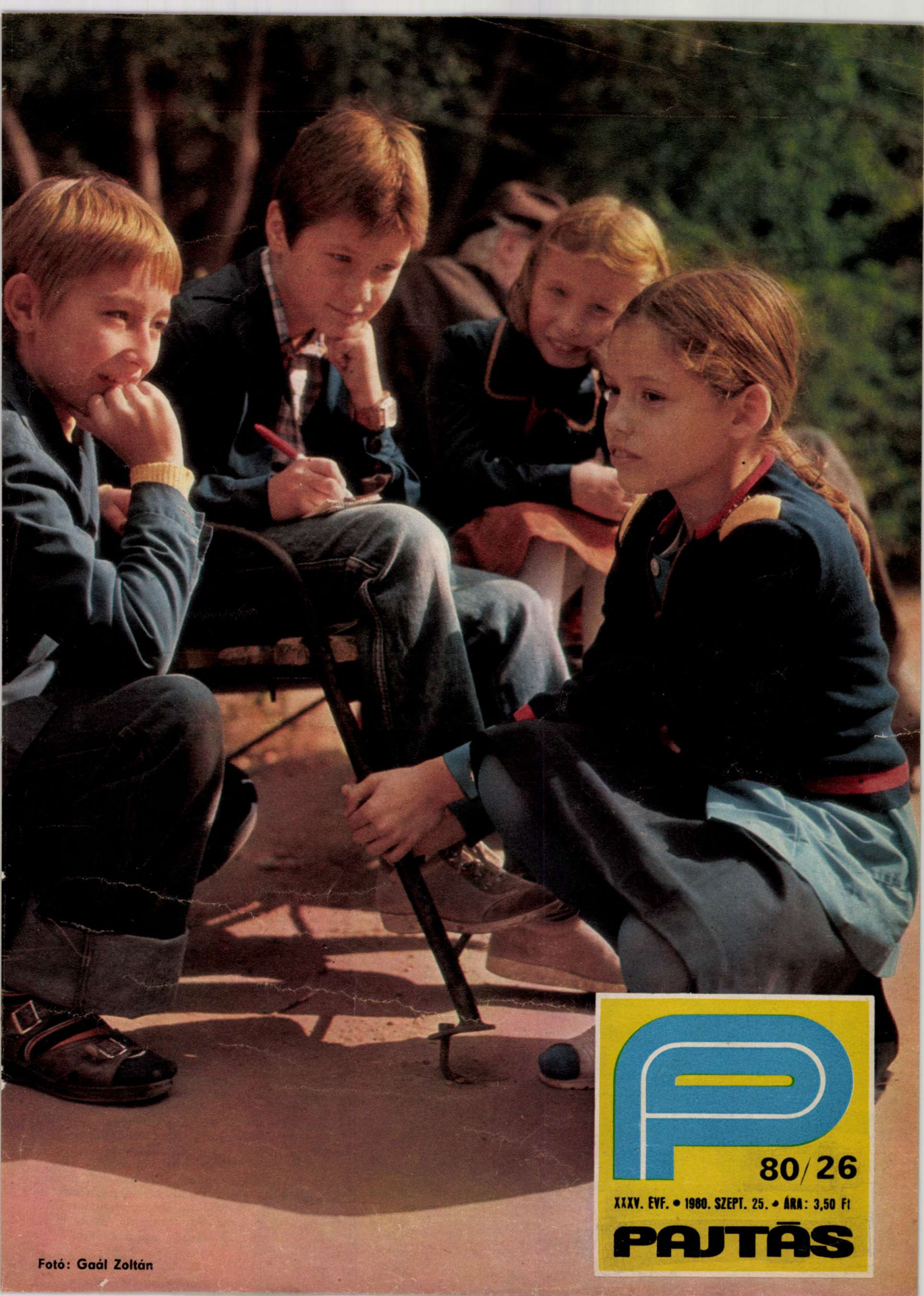

80/26

XXXV. ÉVF. • 1980. SZEPT. 25. • ÁRA: 3,50 Ft

PAJTÁS

Fotó: Gaál Zoltán

FIGYELJ CSAK!

Gyere, beszélgessünk egy kicsit! Hogy miről?... Például a beszélgetésről!

Most miért nézel rám ilyen megrökönyödve? Nem vagyok lázas, nincs semmi bajom, csak éppen azt vettem észre, hogy nem tudsz beszélgetni!

Nincs ezen semmi nevetnivaló, hiszen a beszélgetést is meg kell tanulni, mint annyi mást. Jó, jó, tudom mit válaszolsz erre: te már jó néhány évvel ezelőtt kinőttél abból a korból, amikor megtanultál járni, enni, és beszélni. De ez egészen más téma...

Talán néhány éve színházban is láttad, vagy nemrég a televízióban megnézted Szakonyi Károly Adáshiba című komédiáját. Igen, azt a darabot, amiben mindenki csak mondja a magáét, látszólag beszélgetnek egymással a családtagok meg az ismerősök, de voltaképpen egyik sem figyel igazán a másikra, s ennyi erővel akár különkülön más nyelven is szövegelhetnének.

Vagy gondolj arra, milyen társalgás folyik otthon, amikor esténként vacsorához ültök. Egymás szavába vágva mondjátok el a napi eseményeket, apu valamit mesél a brigádjáról, anyu szidja a hentest, meg a patyolatot, nagymama felsorolja, milyen új orvosságokat kapott, a testvéreddel is sok minden történt az oviban, te pedig teli szájjal mondod, hogy ki kivel veszett össze az osztályban, mit mondott a tornatanár, a haverod csaknem beszedett egy intőt, az egyik lány levágatta a copfját...

Mondd csak! Fel tudnád idézni, hogy például tegnapelőtt miről beszélgettetek? Odafigyeltél a többiekre, vagy csak azért duzzogtál, mert rád, a te szavadra nem figyelt igazán senki?

Én elhiszem, hogy mindenkinek a saját öröme és bánata a legfontosabb, mert az a húsába vág. De a másik – legyen az felnőtt, vagy gyerek – éppen így gondolkozik! S csak beszéltek, de nem beszélgettek. Hallod a többiek hangját, látod, hogy mozog a szájuk, hangokat és szavakat formálnak, de azok lényege, értelme, fontossága elvész, hiszen mindenáron túl szeretnéd kiabálni őket, hogy csak rád figyeljenek, a te híreidet hallgassák, neked szolgáljanak tanáccsal vagy együttérzéssel...

Elhiszed már, hogy beszélgetni nem is olyan könnyű, s ezt is tanulni kell?

Kérlek, most az egyszer ne vágj közbe, hallgass végig engem is! S utána – ígérem – én is éppolyan figyelemmel csüggök majd mindazon, amit te akarsz majd nekem elmondani...

Bármennyire furcsán hangzik, a beszélgetéshez először meg kell tanulni a csendet! Ez egészen más dolog, s még több is annál, mint amikor csendre intenek, amikor fegyelmezettnek kell lenned az órán, egy ünnepélyen vagy bárhol...

Mondd csak, figyelsz néha a csendre? Feltűnik-e például, ha egyik-másik barátod sokkal kevesebbet, vagy halkabban beszél, esetleg félrehúzódik, az ablaknál mereng, máskor harsány jókedve megtompul, zárkózottabbá válik?

Az elcsendesedésnek mindig komoly oka van! Ha hívod a másikat játszani, focizni, de ő – szokásától eltérve – kihúzza magát mindebből a jóból, akkor ne hidd, hogy „megjátssza az eszét"! Cikizéssel, unszolással, vagy kényszerítéssel nem sokra mégy vele, legfeljebb kellemetlen perceket okozol neki, hiszen valami biztosan bántja...

Ha igazán barátja vagy, teremtsd meg a lehetőséget, hogy elmondhassa mindazt, ami a szívét nyomja. Kérdezd, de ne faggasd! Beszélgess vele, de ne te beszélj folyton! Érezze, hogy segítő szándék vezérel, s nem pletykára éhes kíváncsiság! S ha rádbízza a gondját, féltve őrzött titkát, akkor ezzel a bizalommal ne élj vissza, mert összetörhetsz benne valamit!

Az emberi beszéd csodálatos valami. Általa közölhetsz és kérhetsz, segítségével megértést kaphatsz és adhatsz, tehát tanulj meg okosabban bánni a beszélgetés – annyira természetes – eszközével.

Látod, most én is elmondtam valamit, ami foglalkoztat, amin sokat töprengek, s te megértően végighallgattál.

Köszönöm, hogy figyeltél rám! S most hallgatlak téged, csendben és figyelmesen... Beszélgess velem úgy, hogy megírod a válaszodat, postára bízod a véleményedet a csendről és a beszélgetésről, az odafigyelésről és a mindennapos „adáshibákról".

Somos Ágnes

ÉRTÜK SZÓL A LEVÉL

Örömet szerezni másoknak — minden ember számára igazi boldogság. S ha múlóban már a gyermekkor, jó újra átélni a régi emlékeket.

A Makkosmária felé vezető úton lejt az ösvény, csendes az erdő. A sötétség szinte áthatolhatatlan. Előttem ifivezetők csörtetnek. Felidézik emlékeiket és gyakorolják a gyerekek kedves játékait. A csoport megtorpan: útjel. „Levél 14 lépésre." Egyikük elindul. A tizennegyedik lépésnél hatalmas farakás fekszik a földön. Serény munka kezdődik. A szétdobált hasábok alól előtűnik a levél, benne az üzenet: „Ne feledd, példa vagy!"

PICI, MI BAJOD?

A csapat tovább halad. Apró fiatalember kerül elő a sötétből: az állomásvezető, Csöntör József, becenevén Pici.

ÉRTÜK SZÓL A LEVÉL

Ezen az ifitalálkozón a Mini nevet kaptam a gyerekektől

Mintha úttörőknek tanítaná a dalt, s nem ifiknek

— Újra visszarakod a levelet az ölfacsomó alá?

— Már ott is van! Amikor összerakták, gyorsan alácsempésztem, hogy a következő csoportnak is legyen munkája...

— Úgy tudom, olajbányász vagy és tíz éve ifi az orosházi Bem József Úttörőcsapatnál. Mi az, ami még mindig vonz a gyerekekhez?

— Örömet szerezni másoknak — minden ember számára igazi boldogság. S ha már múlóban a gyermekkor, jó újra átélni a régi emlékeket. Ezenkívül mindig újabb és újabb kapocs fűz a kisebbekhez. Egyszer például nagyon rossz hangulatban mentem be ötödikes rajomhoz. Szinte bohóckodtam a gyerekek előtt, hogy ne ragadjon rájuk a szomorúságom. Amikor hazafelé mentem, utánam szaladt az egyik fiú. Egy darabig csak jött mellettem, aztán megállított:

— Pici, mi bajod? Miért nem mondtad meg, talán tudtunk volna segíteni...

Egymás közt bohóckodásnak tűnik, a gyerekek kedvelik

GYŐZTES VADVIRÁGOK

Támadás a sötétben, számháború zseblámpával. Kiabálás, vita, vezényszavak. Éppen úgy, mint az úttörőknél. Azokat, akiket „leolvastak" összegyűjtik. Az őrsnek az a feladata, hogy a faházból lajhármászással szabadítsák ki a póruljártakat. A pillanatnyi szünetet kihasználva Tompa Lajos, az éjszakai játék vezetője meséli egyik élményét:

— Egy régi táborunk lakói között felfigyeltünk Marikára, aki összeférhetetlen gyerek hírében állt. Egyszer hadijátékot játszott a csapat. A feladat az volt, hogy az erdőben meg kellett találni az ellenség fedezékét. Mindenki meglepetésére a felderítőnek kijelölt ifi segítőtársául Marikát választotta. „Oda fegyelmezett, rátermett gyerek kell!" — mondta a támadók vezére, de az ifi ragaszkodott a vállát vonogató, fintorokat vágó lányhoz.

— Ide hallgass! — mondta, mikor útnak indultak. — Ha szégyenben hagysz, velem gyűlik meg a bajod!

A lány nevetett, de az utasításnak megfelelően követte az ifit, lopakodott utána egészen addig, amíg észre nem vették a védők állásait.

— No, Marika — suttogta a fiú — már csak a zászló helyét kell felderítenünk. Vállalod?

Negyedóra múltán megzörrent a bokor, s ragyogó szemmel jött Marika: — Ide nézz! Elhoztam a zászlójukat is!

Hát ilyen sokat számít a bizalom. Amikor megindult a támadás, a Vadvirág őrs már félig győztesnek érezte magát. S valóban nyert is. Marika dicséretet kapott, olyan lett, mintha teljesen kicserélték volna.

MÉG MA IS EMLEGETIK...

Pihenésben, tapasztalatcserében, munkában, éjszakai hadjáratban követem, figyelem Csillebércen, az ifjúvezetők VI. országos találkozójának résztvevőit. A hét és félszáz fiatal közül vezetővel, tapasztalt ifivel és újonccal is megismer-

Ez a vár az 5-let vár, megtöltése rátok vár!

kedtem. Mindegyiktől olyan történetet kérek, amiből kiderül, hogy az úttörők és az ifik szeretnek együtt lenni.

— Hajdúdorogon vagyok ifivezető — mondja Szakál Ilona. — Egyszer Szilvásváradra utazott a csapat. Lovasbemutatók voltak délelőtt és délután is. Mindenkinek megvettük a belépőt, de ebéd alatt azt kérdezte tőlem Orosz Mari: — Te Ili, nem unod még a lovakat?

Végignéztem a gyerekeken, és láttam, sokan fészkelődtek. Na jó — mondtam — majd én vigyázok azokra, akik unják már a lovasbemutatót. Mari a nyakamba ugrott, összecsókolt. Felsétáltunk a Szalajka völgyébe. Odavesztek a délutáni belépők, de hogy milyen gyönyörű volt a kirándulás, azt még ma is emlegetik a gyerekek.

Ebből a történetből — akár a többiből, amely Csillebércen elhangzik — érezni lehet, hogy valóban összetartoznak az úttörők és a KISZ-esek. S hogy még inkább így legyen, ezért is tanácskoznak az ifivezetők. Megvitatják gondjaikat és eldicsekszenek sikereikről, hogy tanuljanak egymástól.

Gebri Antal
Fotó: Szalay Béla

Amikor Jutka kihirdette a végeredményt, a Sasok csendben elindultak hazafelé. Zsolt egyedül maradt. Döbbenten állt az üres teremben

Cserben hagyás

Zsolt számára meglepetéssel kezdődött az új tanév, vagyis az úttörőév. Nem ő — az őrsvezető — küldött meghívót az első összejövetelre, hanem a Sasok írtak neki. Közös levelükben ez állt: „Holnap délután okvetlenül gyere el a megbeszélésünkre."

Zsolt csak sejtette, hogy mi lehet a nagy sietség mögött, de... Még azon a délutánon felkereste Bandit, a helyettesét. A fiú csak hümmögött:

— Értsd már meg, hogy nem mondhatok semmit. Esetleg kérdezd meg Jutkát.

Jutka, a krónikás azonban ridegen, majdhogynem megvetően nézett rá. Nemcsak kérdezni, de megszólítani sem volt kedve. A lány tekintete akkor sem volt valami barátságos, amikor a szokott helyen, a régi tűzoltószertárban találkoztak, amelyet a tanács jutalmul, amolyan otthonfélének utalt ki az őrs számára. Pedig Zsolt érkezett elsőnek a helyszínre.

— Mondd már meg végre, hogy mi bajod van velem! Talán csak nem miattam riadóztattad a társaságot?

— De igen, mert a többiek is kíváncsiak arra, hogy mit tudsz mondani nekünk.

— Miért! Mit kellene?

— Gondolkodj!

Zsoltnak nem kellett különösebben törnie a fejét, hogy kitalálja, mire kíváncsiak Jutkáék. Most már biztos volt benne: azért neheztelnek rá, mert nyáron nem utazott el velük Csillebércre. De hát tulajdonképpen kinek is köszönhetik ezt az egész utat? Kinek a vezetésével szerzett az őrs kiváló címet? Amikor társai egyhangúlag megválasztották vezetőjüknek, a csapatban még azt sem nagyon tudták, hogy létezik egy Sas őrs. Most pedig az egész községben, járásban, megyében ismerik őket. Társadalmi munkájukért a tanács az őrs tagjainak nevét abba a könyvbe jegyezte be, amelyikben a község díszpolgárainak nevét örökítik meg. Szép levelet kaptak a Magyar Nemzeti Múzeumtól, ahová egy több száz éves faragott ládát küldtek el. A tudományos-technikai úttörőszemlén pedig eljutottak az országos döntőig.

— A Balaton miatt irigykedtek rám? Ha tudni akarjátok, az ottani táborozást is nyertem. Egy pályázaton.

— Lubickolni persze jobb volt, mint velünk együtt lenni — szakította félbe Pista, az őrs sportfelelőse.

— Tehetek én arról, hogy a két tábor időpontja egybeesett? Bolond lettem volna, ha nem a vizet választom, amikor szeretek fürödni.

Jutka sem bírta türtőztetni magát:

— A döntésedhez, gondolom, az is hozzájárult, hogy Tihanyba nem vonaton kellett döcögnöd, hanem panorámás autóbuszon vittek. És ott egyedül villoghattál. Nem kellett megosztani a dicsőséget. Képzeld, Pistát viszont egy 1600-as Lada szállította volna háztól házig és a balatonlellei felszolgálók terítettek volna neki ebédre. De ő a „keleti kényelemnek" fittyet hányva inkább az őrssel jött. Mert nemcsak szónokolni tud arról, hogy jóban-rosszban együtt kell lenni.

— Csillebércen a jóban voltatok! Vagy nem? És ha méltóztatnál rá emlékezni, ezt a jót nekem köszönhetitek.

— Más is tett azért valamit. De a fő érdem valóban a tiéd, hiszen a szemlén nálad nélkül nemigen boldogultunk volna. Mindannyian elismerjük, hogy jó fej vagy. De a legbüszkébbek mindig arra voltunk, hogy legjobban együtt tudunk játszani, klasszul együtt van a társaság. Csak intened kellett, és mi máris mentünk veled a térre. Járdát építettünk Bori néninek, a kiserdőben rőzsét szedtünk, hogy tábortűzzel köszöntsük a falu felszabadulásának napját. Azt hittük, hogy közös barátságunkat nem zavarhatja meg semmi. És akkor jön egy nyeremény, egy külön tábor, és te otthagysz csapot-papot. Te, akit vezetőnknek választottunk, akire... Tudod, mennyire égett az arcunkon a bőr, amikor megkérdezték, hogy hol az őrsvezetőnk? Mondtuk volna meg az igazat? Azt, hogy már a táborba készülődés pillanatában leléptél a „hajóról"? Úgy tettél, mintha a vakáció idején nem lenne érvényben az adott szó. A megbeszélésünkre sem jöttél el, pedig Ilonka néni külön is üzent érted.

— Tóth Gabival választ küldtem...

— Persze, hogy küldtél, mert nem akartál személyesen magyarázkodni. Arra gondoltál, hogy őszig úgyis elfelejtjük az egészet.

— Felfújjátok a dolgokat. Ha megkérdeznétek a többi srácot, száz közül kilencvenkilenc nekem adna iga-

zat. Azt felelné, hogy ő is a Balatont választotta volna.

— Lehet. És talán még azt is hozzátenné, hogy remek fiú ez a Zsolt. Nemcsak ő nyaralt, de az őrsének is kibulizott egy tábort.

— Hát akkor?...

— Ez semmit sem változtat azon, hogy cserbenhagytál bennünket. Nekünk a táborban is meg kellett mutatni, hogy méltók vagyunk a kiváló címre. Szerencsére Pista velünk volt, és így hamar feltaláltuk magunkat. Segítségével több vetélkedőt, versenyt nyertünk.

Jutka, mint aki befejezettnek tekinti a vitát, felállt a helyéről. Táskájából papírlapot húzott elő és kiosztotta a jelenlevők között.

— Mindenki írja fel, hogy kit szeretne őrsvezetőnek — mondta.

Zsolt magából kikelve kiabálni kezdett.

— Egy semmiségért akartok földbe taposni? Nincs jogotok leváltani engem. Értitek? Nincs jogotok!

Az őrs tagjai félrehúzódtak a sarokban. Töprengtek, írtak.

A visszaérkezett tizenhárom lapon azonos név szerepelt. Pistáé. Amikor Jutka kihirdette a végeredményt, a Sasok csendben elindultak hazafelé.

Zsolt egyedül maradt. Döbbenten állt az üres teremben.

*

Valóban semmiségért váltották le Zsoltot? Nektek mi a véleményetek az esetről? Írjátok meg. A borítékon tüntessétek fel: „Cserbenhagyás". Szerkesztőségünk címe: 1397 Budapest Pf. 508.

Faragó György

Rajzolta: Görög Júlia

ZSIBONGÓ

?!

Bocs, hogy közbeszólok, de a csend, helyesebben a hallgatás idegesít. Különösen az, amiről, és ami miatt nem beszélünk. Vegyük például a szombathelyi kórház esetét. A tervezők, az építők minden emeleten a szükségesnél eggyel kevesebb tűzcsapot szereltek fel. A tűzoltóság persze nem engedélyezte a kórház megnyitását, s így egy sor beteg, felnőtt és gyerek – egy ideig még nem gyógyíttathatja magát itt. Az „illetékes" lelkiismeret-furdalástól megviselten nyilatkozott a televízió „Hét" című műsorában. Bűnbánó arccal fogadta meg, hogy a történtekből levonják a tanulságokat, hasznosítják az ebből szerzett tapasztalatokat. Nagyszerű. Mintha eddig még soha nem épült volna kórház hazánkban, mintha eddig még soha nem kellett volna eleget tenni a tűzrendészeti előírásoknak. Mintha a terveket nem lenne szokás biztonsági szempontból ellenőriztetni különböző hatóságokkal. A legfájóbb azonban az, hogy ez a hiányosság építés közben nem tűnt fel senkinek. Vagy, ha mégis szemet szúrt valakinek, akkor az csak megrántotta a vállát, nem tartotta érdemesnek, hogy ezért szót emeljen. Szerencsére akadnak jócskán, akik nem rejtik véka alá a véleményüket, ha valamilyen visszássággal találkoznak. Ám sokkal több olyan emberre, felnőttre és gyerekre lenne szükség, aki nem rest újra és újra szót emelni, ha bármilyen mulasztásra, fonákságra bukkan. Mert tévedni, baklövést elkövetni, ha kellemetlen is, lehet, de hallgatni ezekről, ha felfedeztük, vétek. Vétek mindannyiunkkal szemben, s hallgatásunkért bizony a legtöbbször nagy árat fizetünk.

Mi magunk. (bőcs)

JÓ, JÓ!

Érmek, tiszteletdíjak, taps. Megcsináltam a lovon az orsót, a szökkenő vándort, a Magyar-vándort, 9,95 pontot kaptam a gyakorlatomra. Jó, jó, de mostantól kezdve már mindenki engem akar majd legyőzni? . . .

A HÉT VICCE

Nehéz a stréber dolga!

VENDÉGSÉGBEN WERDERBEN

Rendszeres vendégei a fehérgyarmati úttörők az NDK-beli Werder közös gazdaságának. A vendéglátók a gyümölcsösben foglalkoztatják a gyerekeket, akik keresetüket saját céljaikra használhatják fel. A nyáron 35 magyar úttörő dolgozott Werderben, munka után ellátogattak a Harz-hegységbe, megtekintették Potsdam és Berlin nevezetességeit is; Brandenburg és Magdeburg ugyancsak szerepelt a programban.

HAMAROSAN KEZDŐDIK...

... a fogászati hónap

REPÜL A... REPÜL A... CSÉSZEALJ

Úgy látszik eldőlt végre a nagy kérdés: UFÓ-k pedig léteznek! (Persze nem azok a ballonok, amelyeket árgus szemmel figyelt az ország, de magyarázat róluk lapzártáig nem érkezett.) A repülő csészealj ugyanis az MHSZ repülőmodellezőinek egyik bemutatóján röppent a magasba.

A lélegzetelállító tudományos szenzáció helyett „mindössze" azt bizonyítja a körülbelül asztal nagyságú szerkezet, hogy a modellezők nincsenek híján sem az ötleteknek, sem a kifogástalan technikai tudásnak.

EGY GALAMB PANASZA

Aki már volt kőgalamb egy emlékművön, az tudja, milyen unalmas egész nap ott álldogálni.

Hát még ha dolgozni is kell közben: tartani a nyakra tekeredett futónövényt!

Inkább lennék kőszáli sas!

A BÉLYEGMÚZEUM JUBILEUMA

Az ötven éve alapított budapesti bélyegmúzeum történetét, a magyar bélyeggyártás és -kiadás fejlődését mutatja be a múzeum Hársfa utcai termeiben rendezett jubileumi kiállítás. Többek között láthatók a múzeum felbecsülhetetlen értékű gyűjteményének féltve őrzött darabjai, olyan érdekességek, mint például a hanglemezbélyeg, a szív és kör alakú bélyegek, a selyemre, aranyfóliára nyomott bélyegek. A kiállítás november 23-ig – hétfő kivételével – naponta 10–18 óra között tekinthető meg. A belépődíj 6,– forint, s ezért a látogatók megkapják a múzeum 50. születésnapjára kiadott emlékbélyeget is.

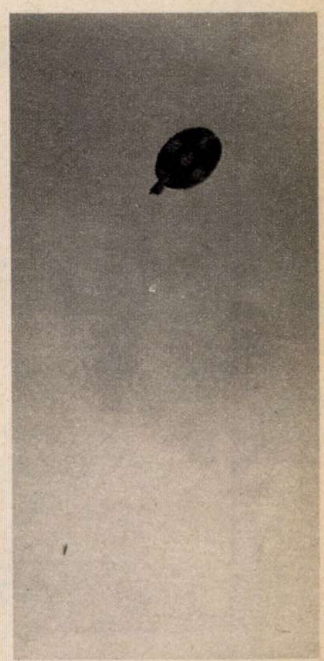

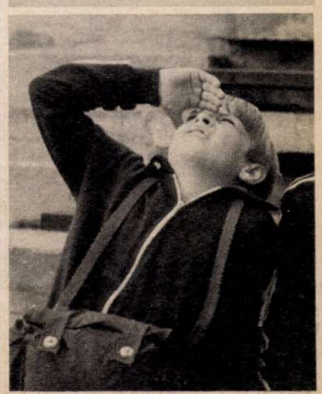

Kicsi vagyok én, majd megnövök én...

JUTALOMTÁBOR

A legszorgalmasabb leninvárosi gyermekolvasók meghívást kaptak a nyáron a tiszafüredi olvasótáborba. A huszonkét lány és három fiú a korlátlan olvasási lehetőségen kívül találkozhatott neves színésszel, íróval, grafikussal, játszott, sportolt, vetélkedőt rendezett. Többek között megnézték a tiszalöki erőművet, az arborétumot, kirándultak Sárospatakra is. Ez igazán jó befejezése volt a nyárnak!

A RÉMÜLET TÍZ PERCE

KOVÁCS ANTAL

BOZSIK GYÖRGY